

Renov Ex Filvns i Hovr. EVII AABA:598 BILIA 6670

TANUMS HÄRADS PROTOCOLL PRO Anno 1720

Aé: Hela protokollet har en mycket svag skrift, som ibland är nästan oläslig.

Sid 213

Anno 1720 d:n 9. 10 ock 11 Februarij höltz Ordinarie Laga Ting med samtel. Allmoge af Tanums härad å rätten Tingstad Stora Rylland: Närwarandes effterskrefne trowärdige ock Edhswurne

Nämde män såsom af

Wätte Härad

Joen Olufsson i Sundby

Mickel Nilsson i Öfwerby

Hans Bärtelsson i Wassby

de öfrige 3ne Nämde männen bewista

Mantalsskrifningen

af Tanums Härad

Simon Olufsson i Kalleby

Juhl Pärsson i Gurssröd

Jöns Hansson i Arendahl

Anders Hansson i Hogar

Hans Andersson i Erssröd

Oluf Olufsson i Liungby

Sid 216

No 3

PANT Lars Jonsson ock Oluf Olufsson i Backa ock Luur sockn infunno sig för Rätten ock widgingo det deras föräldrar, den förres fader ock senares Moder, såsom rätta Odelsmänner Pantsatt till Pär Bryngelsson i Kyrckiosund på Kåsteröhen deras Odel utj föreskrefne Backa till 2 T:r 7½ Setting skyld emot 90 Rdr Courant, hwarföre bem:t Odelsjord hädaneffter kommer att följa Pär Bryngelssons arfwingar med alla des tilliggande förmåhner oklandrat ock opåtalat till en försäkran ock underpant intill des de sine uthlånte 90 Rd uti en samblad Summa igien bekommandes warder. Som till säkerheet ock effterrättelse utj Protocollet författadt blef.

No 4

Kran Hans Pärsson i Ånneröd i Luur socken bad TingzRätten behagade effterfråga hoes Nämde mannen Anders Swensson i Bofwald om han icke förleden Martij Månad 1719 war utj des huus ock lefwererade honom en liten sedel ock quittance för 2ne stycken Crono oxar han effter Ordres lefwererat till Öfwer KrigzCommissarien Hr SchwartzKopf som då för tjdén wistades utj Strömstadh; bem:t Nämde man betygade att denne Hans i Ånneröd kom en gång till honom i des huus utj hwilket ock

Sid 217

BefallningzMan Lindquist tillholt, ock frågade effter honom, säyandes sig hafwa ett quittance af Öfwer KrigzCommissarien SwartzKopp på 2ne st: Oxar han lefwererat utj Strömstadh, hwilken sedel han ock utj BefallningzMans frånwaro emottog ock utj en wäggesprånga instack, så snart nu BefallningzMannen heemkom Lefwererade han honom quittance det han äfwen igienomläste säyandes ingenting mera. Hwilken berättelse TingzRätten uppå Hans Pärssons begiäran ey förwägra wille till hwarjehanda des utseende extradera.

d. 10 Februarij

No 5

*SIGNEA
SIRIA* LändsMannen utj häradet Wällackadt Juhl Wettlesson angaf för TingzRätten huruledes en skogzteeg hela skatte och halfwa Crono Hemmanet Hästhem utj Luur sockn beläget tillhörig är igenom en upkommen swedje Eld afbrändt, den han ock Nämde Man:n Anders i Hogar besicktigadt ock wärderat till 24 dr Srmtz skada ock som åboerna på Stora ock lilla Hästhem, hafwa sådt samma swedia, har han, till att få Kundskap hwem denna Elden uthsatt, misstänkt både Hästems ock Ödsbys åboer den ena till att wittna på den andra härom. Alla Hästems åboer Helgie Olufsson, Nils Eskelsson, Hans Wättlesson ock Oluf Andersson Comparerade ock tillstodo sig wäll hafwa satt uth Eld på ett annat ställe utj deras Liungmarck, som aldeles icke på denna lilla skogzflåken kunnat giöra någon skada utan förmehnade att en Wall Pöjke ifrån Ödsby, som tient hoes Torsten Jacobsson darsammastädes, skall den Elden på Ödsby ägor uthsatt, hwar ifrn skadan af Elden skiedde, som de samtel. af Jakob i Hogen hörde säyas utj Lars i Backas närwaro, warandes alt så deras tancka ifrån Ländsmannens påstående att befrijas, ock det så mycket mera som deras BätzMan Anders Rylland med dem skall wittna att Elden kom ifrån Ödsbys ock Backas uthsätte swedje Eld. Ödsbys åboer Jakob Nilsson ock Torsten Jacobsson woro äfwen tillstädes ock neckade aldeles hafwa hwarcken wetat af el:r uthsatt Elden, som de säja synes wara

ljckare kommen ifrån Hästems boernas egen ock ey deras Eld, kunnandes dock Torsten icke frångå, att des lilla WallPöjke Jon Bryngelsson 10 år gammal sagt sig wara ombuden af Hästems Boerna tända Eld på det stället, dock utj deras egen marck, hwarifrån förmehnes denna Elden kommin. Resolutio. Ehuru giärna TingzRätten

Sid 218

wille giöra sluth i denna sacken, Kan sådant lijckwäll intet skiee, innan Lars i Backa, BåtzMan Anders Rylland ock Torstens gässe blefwo till första Tinget inkallade, då TingzRätten skall wara instämt utj detta måhlet lämna sin mening ock domb.

Sid 219

No 9

Pant Tore Olufsson i Biörnhem framsteg för Rätten ock bekiände det han under Pant uplåtet till sin Måg Gudde Engelbretsson en fierding Odel utj Biörnhem beständes af 7½ Sett: skyld, som han till sig af Tore Jöransson i Röanne ock Nafwerstad sockn effter Tanums HäradzTingzRätz bref af d:n 10 ock 11 Majj 1709, förpantadt, emot en Summa af 30 Rd Courant ock 24 /: Srmt. Hwarföre så medelst bem. Odels fierding utj Biörnhem hädaneffter kommer att följa Gudde Engelbretsson,

Sid 220

des hustru, barn ock arfwingar med alla de förmåhner så i wåto som torro, Närby ock fiärran, intet undantagandes af alt det nu tilligger ock hädaneffter tillwinnas kan, såsom annan sin wällfångne ägendom att nyttia ock bruka, först intill des de upsatte 14 års Pantedag till ända löpa, ock sedan så länge han sine uthlagde PantePenningar utj en samblad Summa igien bekommandes warder.

dn 11 Februarij

No 10

Tingz Rätten Åboerna på Skatte ock Odels Hemmanet Gissleröd utj Luur sockn Oluf Olufsson ock Assgudd Simonsson Klagade inför TingzRätten öfwer det stora öfög åthskillige ifrån slättbygden dem på deras skog tillskynda i det de utan Loff ock Minne darsammastädes hugga både Timmer ock Mäst wed, hwarigenom är händt att skogen under Gissleröd rätt nu är uthuggen, så att det är till befarandes hemmanet skall råcka utj Ödesmåhl: Hwarföre de äro begiärandes det TingzRätten behagade därå lämna dem Tingzförbod. Hwilken begiäran TingzRätten utj öfwerwälgande tog, ock befant så wäll af Nämndens som flere närwarandes intygande, att Gissleröds skogen mehrendels är uthgången, ock fördenskull resolverade, att eho som effter denna dagen ock sedan detta på wanliget sätt är wordet utj Tanums sockn kundgiort, utan wederbörandes Loff ock Minne far ock hugger där utj skogen skall Plickta för en Timmerståck 3 d för ett Biörcke el. ahlewedz lass 3 d, men annat slagz wed 3 mark som alt skall användas till socknens fattiges uppehålle, ock der åfwan uppå plickta för åwärckan effter Lag.

Sid 221

No 13

Ör NämdeMannen Anders Hansson i Hogar upsteg från Rätten ock bekiände det hans son Pär nu Cronorättare utaf Bönderna på Galtöhen Ifwar Jakobsson ock Oluf Olufsson på Luurs Kyrckiojord emottaget ett quittance för 2ne sty:n Crono oxar LändsMannen berättar wara kommen ifrån Hogen i samma sockn ock slacktade

Sid 222

Till Nämnden på Galtöhen af en Rustmästare af Kongl. Gardiet wijd Namn Jonas Kielberg; hwilket till bewijs ock hwarjehanda wederbörandes uthseende TingzRätten ey förwägra kunde att extradera.

Sid 223

Anno 1720 d:n 9, 10 ock 11 Majj höltz Ordinarie Laga Ting med Menige Allmoge af Tanums Härad å rättan Tingstad Stora Rylland; Närwarandes utj Cronofogdens ställe häradskrifwaren Wällbetrodde Holger Lundström ock LändsMannen Juhl Wetlesson med Effterskrefne trowärdige ock Edhswurne NämdeMän såssom af

Tanums Härad
Juhl Pärsson i Gurssröd
Simon Olufsson i Kalleby
Anders Hansson i Hogar
Jöns Hansson i Arendal
Hans Andersson i Ertzröd
Oluf Olufsson i Liungby

af Wätte Härad
Halfwård Assmundsson i Lommeland
Anders Ifwarsson i Krocken
Anders Swensson i Bofwald

Sid 225

dn 10 Majj

Sid 227

No 7

Den uppå ödna Rusthållet ock giästgifwerijet Hede antagna giästgifwaren Föräfskiedade Corporalen Lars Frisk begiärde att TingzRätten behagade noga göra sig underrättadt om föreskrefne ödna hemmanes slätta tillstånd ock sedan befordra honom till någon hielp ock uprättning igien. Hwarföre TingzRätten ey underlåta kunde om detta Rusthålds ock giästgifware gårds slätta tillstånd en wederbörlig berättelse göra; Så blef den Ao 1716 aldeles Ödeliggande därigenom att all allmogen utj Bohuus Lähn darsammastädes hade sitt nederlag med bröd ock spannemåhl

Sid 228

Till Kongl. Armeen som låg i Norjet, de 2ne följande åren därefter 1717 ock 1718 Kunde detta hemmanet ey i bruuk bringas medelst det myckna träedt af spannemåhls ock fouragie Magaziners därstädes inrättande, som woro så stora att en Commisarius blef djt förordnad, hwilket med mera giorde att åboen utj största armod ock älände med hustru ock barn i de åren måtte quittera giästgifwerjet, hwilket sedan 1718 wid Armeens förbjtågande till ock ifrån Norjet, till husen blef fördärfwadt, ock så illa medfaret att man gårdshusen brukade till stallar, med ett ord till säjandes hemmanet är så af sig kommet, att det icke utan särdeles ock anseenliga omkåstningar kan stå att uprätta ock utj bruck bringa, ty huus ock giärdesgårdar äro förfallne, åkren legat 4 år utj Linde, Ången aldeles förtrampet, warandes ingra andra förmåhner som wid hemmanet äracktas kan. I anledning häraf fant TingzRätten billigt wara denna giästgifwaren Frisk hoes Högwällborne Hr Baron ock Landshöfdingen Posse till någon hielp ock understöds åtniutande Ödmiuckel:n recommendera.

Sid 229

dn 11 Majj

No 11

Engelbret Helgiesson ifrån Eek ock Luur sockn infant sig för TingzRätten ock gaf tillkiänna det han uppå sin hustrus Kierstin Olufzdotters wägnar upburit af Cronoskiepparen Wällbefarne Ifwar Jakobsson ock Enckan Sigrid Olufzdatter på Norre Galtöhen en Summa af 15 Rdr Courant Pante Penningar, som des hustrus fader ock stjffader Oluf Swensson ock Anders Helgiesson på Rössöhen sig till Pantadt jord före utj föreskrefne Galtöhe gård. Hwarföre så medelst denna Graverade jorden utj Galtöhen hädanefter kommer att följa Ifwar Jakobsson ock des lilla omyndiga Broder Oluf Jakobsson, med hwilkens Barne Penningar jorden af des broder åfwanskrefne Enckia blifwit infrälst, såsom rätta och bästa Odels äganderna, med alla tilliggande förmåhner i wåto ock torro, närby ock fiäran, intet undantagandes af rät det nu tilligger el:r hädan effter tillwinnas kan, såsom annan deras wällfångne ägendom oklandrat att nyttia ock brucka nu ock till ewärdeliga tijder.

No 12

Oluf Tålleson på Kalföhen framlade utj TingzRätten en förlijkningz

Sid 230

skriff dat. Tinget utj Hede d:n 6 till 8de Octob: 1702, hwarutjnnan des farbröder Joen ock Simon Hanssöner på Kalföhen hwar för sin tredje part utj den åttendedel som dem Nyl. till arfs fallet effter deras afdöda Broder son Hans Pärsson på Kalföhen dem betalt ock förnögt med 9 dr S:m. hwardera, så att Oluf Tålleson fördenskull i så måtto blifwer igenom arf ock lösen berättigadt till ¼ del utj samma Kalföhen, ock som han uppå desse jorde Låtter wunnit 3ne Laga uppbod, ock han förmodar jorden sedan wara lagstånden, är han af TingzRätten begiärandes det honom laga fastebref därå meddelas måtte. TingzRätten lätt sig om samma måhlet närmare underrättadt göra ock befant att Oluf Tålleson på Kalföhen bör så mycket mera utj denna des begiäran willfaras, som han klarligen wisar sig först Ao 1702 d. 6 till dn 8 Octob. hafwa emot 18 d Smt Kiöpt sina wärbröders Jon ock Simon Hanssöners ärfda Odels jord utj Kalföhen effter deras Broder son Hans Pärsson

hwarå han sedermera Ao 1706 dn 19 Januarij, dn 17 Majj ock 9 Octob. förwärfwadt sig 3ne Laga Oppbod, hwareffter jorden oklandrat hoes honom förblifwet ock altså i betractande däråf fant skiähligt, honom såsom rätta Odels ock BördeMan effter det X Cap: Jord. B.L:L: laga skafft ock fastebref.

Sid 231

No 16

*Odels
Köpp* Kläckaren Beskiedelige Oluf Knutsson i Torp ock Luur sockn bekiände inför TingzRätten det han ock hans kiära hustru Kierstin Jönsdotter upburit af bem. des hustrus farbroder Oluf Tållesson på Kalföhen ock Tanums sockn 12 dr S:mt, hwaremot han ock hans hustru på Kiöp uplätet denna Oluf Tållesson des sahl. faders? ärfda ock kiöpta jord utj Kalföhen bestigande till 2 T:r? skyld; ock som han såmedelst föreskrefne 12 dr ricktigt undfångit Sid 232

altså säljer, skiöter ock afhänder han ifrån sig, bem. des hustru, Barn ock arfwingar föreskrefne 2 Settingar skyld utj Kalföhn med underliggande förmåhner af hwad Namn det wara må till Oluf Tållesson, des hustru, barn ock arfwingar att nyttia, brucka ock behålla, som annan sin wällfångne ägendom nu ock till ewärdeliga tjder.

Sid 233

*Odels
Köpp* Aé: Härefter ligger et separat protokoll, som i sin helhet tycks avse endast "Ödesmåhl wid Dragoner Rustholden" Redogörelse lämnas för varje gård och numreringen är till synes gårdens nummer som rusthåll.

Anno 1720 d. 11 Mai höltz Ordinarie Laga Ting med Menige Allmoge af Tanums härad å rättan Tingstad Stora Rylland, Närwarandes utj Cronofogdens ställe häradzskrifwaren wälb:de Holger Lundström ock Länssmannen Juhl Wätlesson med flera som inactis finnes antecknade.

.....
Sid 235

No 15

*Odels
Köpp
Rusthåll* Giästgifwaregården Hede helt Rusthold legat öde sedan 1716, hwilcket sig tilldraget af det nederlaget som hella Bohusläns allmoge där hadde med Profwiant, och fouragie, hwarest äfwen och Magasin uprättades under en Commisarius inseende, som alt mer och mer förorsackade hos då warande giästgifware så stor armod och fattigdom at han 1718 då Marckerne begynte gå til Norjet måste aldeles qvitera giästgifweriet och sökia sig neder på Gribbestads Strand utj armod och fattigdom.

.....

Sid 253

Anno 1720 ifrån dn 10 till dn 13 Octob: höltz Ordinarie Laga Ting med Menige Allmoge af Tanums Härad å rättan Tingstad Stora Rylland; Närwarande Cronones BefallningzMan Wällbetrodde Erick Engström, Häradzskrifwaren Wällbetrodde Holger Lundström, LändsMannen Wällacktdt Juhl Wetlesson med effterskrefne trowärdige ock Edhswurne NemdeMän; såsom af

Tanums Härad	af Wätte Härad
Juhl Pärsson i Gurssröd	Halfwård Assmundsson i Lommeland
Simon Olufsson i Kalleby	Mickel Nilsson i Öfwerby
Jöns Hansson i Arendal	Hans Bartelsson i St: Wässby
Anders Hansson i Hogar	
Hans Andersson i Ertzröd	
Oluf Olufsson i Liungbytorp	

No 1

LändsMannen Wällacktdt Juhl Wetlesson hade till Tinget instämt Hästems åboerna Helgie, Hans, Nils ock Oluf, samt Jakob ock Torsten i Ödsby ock Luur sockn för en upkommen Eld förleden sommar som skolat skadat något smått skogkratt af furu ock Enar, på Hästems Marcken, hwilken LändsMannen med NämdeMannen Anders i Hogar wärderat till 24 dr S:m. Påståendes att en af desse hemmans åboer måtte först plickta effter Lag ock sedan upfylla skadan. TingzRätten gjorde sig underrättadt om beskaffenheeten af föreskrefne Eldh ock befinner det åboerna på Hästem helt skatte ock halfft Crono Hemmane haft en swedja ofwanföre på LiungMarcken, hwilken de genom djckande afsöndrat ifrån skogen, så att deras Eld på öfre sidan aldrig kunnat göra någon skada, På nedersta ändan går hela skatte hemmanen Backa ock Ödsby till sammans med deras Liung swedjor, hwilken Torsten Jakobssons lilla wallpojke Jon Bryngelsson utsatt, det han här för TingzRätten tillstådt, hwarigenom Elden ofelbart kommet utj Hästems skogen ock den samma upbrändt. TingzRätten frågade wijdare om Backa ock Ödsby åboerna sådt deras swedjor? Hwartill swarade ja, äfwen ock att Hästems åboerna sådt skogswedian ock nyttiat det upbrända skogen. Backas åboer äro intet för denna gången stämde. Wijdare berättade Jakob i Ödsby att Backas Eld är den som gjorde skada på skogen.. Nils Eskelsson i Hästem wittnade att enär han ock hans grannar kommo emot Elden att wärja skogen deras, war begge Eldarne ihopgångne ock slog emot dem att de intet kunde hinna med att släckia honom, Hwarföre TingzRätten nödgades uppskiuta denna saken intill nästa Ting på det Backas åboer äfwen måtte blifwa inkallade.

Sid 254
No 2

LändsMan framdrog för Rätten Bonden Gulbrand Olufsson i Torrim ock Luur sockn, hoes hwilken han funnit en förteent Kopparflaska som förmodeligen skolat tillhört någon af soldaterna under Kongl: Gardiet, hwilka här i landet bortdödt. Gulbrand Olufsson förklarade sig hafwa fådt flaskan af en soldat af Hallandske Regementet som hoes honom till quarter legat för 1 dr 18/: Smt bem. soldat honom skyldig warit, den han dock intet torde taga innan han fick frågat Capitain Ekenborg af samma Regementet, som swarade honom således, emedan flaskan intet hörer det Regementet till frågar han intet hwarest soldaten gör af henne, det är bättre taga något än intet. Hwarföre TingzRätten resoluerade att så snart någon säker lägenheet kan afgå till Regementet el:r Gardiet i Stockholm kan LändsMan:n densamma hoes Bonden taga ock upsända, emedlertjd förblifwer hon hoes Bonden till säkert förwahr, som därföre är ansvarig.

Sid 254
No 3

Sedan Anders Engelbretsson med Edh ärhållet det han till Jöns Olufsson i Siulbo ock Luur sockn betalt de 3 d 2 /: Smt, utj Myntetecken? hwarföre Jöns Olufssons sons förmyndare Pär Olufsson i

Sid 255

Siuleboo honom nu till Tinget instämt före, blef bem. Anders Engelbretsson för samma Kraff befriad.

Sid 259

dn 12 Octobris

Sid 261

No 14

Pär Olufsson i Siulbo ock Pär Olufsson i Hult framwiste utj Rätten 5 små Wargungeskjnd, hwilka de begge med fljt ock mycket arbete dödat, påståendes nu att därföre få niuta den wanliga belöhnningen. Ock som det warit Nämnden med flera Tingzsökiande allmoge bekandt så i sanning wara som de föregifwet; alt så blefwo de till Högwällborne Hr Baron ock Landshöfdingen ödmukast hänwiste de wanlige skåttPenningarne 1 dr* effter

Sid 262

Kongl. förordningen af d:n 29 Aug. 1664 om diur ock foglefång att undfå.

*Aé: Det står 1 dr.

No 15

VARG

NämdeMannen Juhl i Gurssröd hade genom mycken möda ock besvär dödat ock afdaga taget 7 st. Wargungar, effter hwilka han nu skjnnen utj Rätten framwiste med Ödmiuk anhållan det honom därföre måtte något bestås.

TingzRätten lott härom informera sig ock befant af alla tillstades warande allmoge ock flere att NämdeMannen desse diuren afdaga taget ock dödat: fördenskull ock så äracktades billigt wara honom till de wanliga SkåttPenningarnes utfående Nembl. 7 dr *Smt hoes Högwällborne Hr Baron ock Landshöfdingen Posse effter Kongl. Förordningen af dn 29 Aug. 1664 Ödmiukast recommendera.

*Aé: Det står 7 dr.

No 17

Gäst
Gäst
Gäst
Gäst

BefallningsMannen Wällbetrodde Erick Engström gaf TingzRätten tillkiänna det Högwällborne Hr Baron ock Landshöfdinge Posse igenom sin gunstiga skrifvelse af dn 27 Majj sidstl: resoluerat det Förafskiedade Corporalen Lars Frisk som af öde uptaget Giästgifwaregården Hede här utj Häradet, skall till så mycket mehra sitt understöd wissa friheetz år förunnas, hwaraf i anledning TingzRätten lätt sig angeläget wara om beskaffenheeten af samma hemmane noga Ransaka, ock befant fördenskull, att detta Crono Rusthåldzhemmanet Hede blewit öde 1716, af det tillfället att hela Bohuus Lähns Allmoge som skulle föra Proviant till Armeen utj Norjet hade sitt nederlag där, hwarigenom så wäll som de swåra durchMarcher den förra Giästgifwaren Jöran Gedda 1718 måtte aldeles utj största armod flyttia med hustru ock barn neder till Grebbestadz strand, därest han sin tijd utj fattigdom förnöter, hafwandes således hemmanet legat öde 1716, 1717, 1718, 1719 ock till 7 8 del: 1720, ock under den ofridztijden så till husen ruinerad att huserötan effter den af BefallningzMan:n ock flere wederbörande d:n 16 Januarij ock 2 Majj författade husesyn utj Man ock Ladugården stiger till 335 dr 24 : emedan Knappt något huus finnes på hemmanet som

Sid 263

Kan blifwa beståndandes, utan haa Krigzfolcket utj sielfwa Mangårdzhusen haft sine hästar ståndandes, förutan detta är åkeren med gräs öfwerwuxen ock den så wäll som ängen mycket illa nedtrampat, så att icke någon wäxt där utj många år kan stå till att ärhålla, warandes detta hemmanet beläget utj slättbygden, att där icke finnes någon wedstijcka, mycket mindre att upresa huus ock giärdesgårdar med: Ett litet Torp med temmeliget muhlebet finnes där, men hwarken qwarn el:r andra lägenheeten: Så att TingzRätten i betractande af alt sådant icke kan see det denne Lars Frisk som Rusthållet med giästgifwerjet antaget till fulla häreffter att swara före icke utan 10 friheetzår för all extra ordinarie utlagor ock den utlofvade hielpen af häradet till giärdesgårdar ock annat kan bringa hemmanet utj stånd igien. Som däck alt Högwällborne Hr Baron ock Landshöfdingens widare höggunstiga ompröfwande ock fastställande aldra Ödmiukast underställes.

Sid 264

Pant

No 20

Förmyndarne för sahl: Oluf Anderssons i Broo Öfverg, barn ock Siul Olufsson i Kalleby, Frans Olufsson i Unnerberg ock Börgie Olufsson i Greby widgingo inför Rätten huruledes de utj desse ofridzåren äro wordne nödsakade under bruckel: Panterättigheet updraga ock öfwerlåta Anders Olufsson i Broo bem: Pupillers Pantejord halfwa Odelshemmanet Österg, Broo utj Tanums härad ock sockn belägen, skyllandes årl: 3 T:r emot 30 Rdr Courent el:r 45 dr Smt på sådane Conditioner att faderen Oluf Andersson i Årrekläpp gådt i Caution, det desse PantePenningar wid anfordran skola blifwa af sonen Anders ärlagde ock som de utan wjdare twifwelsmåhl således bortpantadt föreskrefne Broo på samma sätt som Oluf Andersson det innehafft, så woro de begiärandes det denne deras slutna Panteförlikning måtte utj Protocollet författas ock af TingzRätten stadfästad, hwilken skiälliga begiäran dem icke förwägras kunde.

Sid 265

No 23

Tingz
Rätten

För TingzRätten beklagade sig Bonden Oluf Nilsson ifrån Ragneboo ock Luur sockn öfwer den stora åwärkan honom tid effter annan på des skog under Ragneboo tillfogas i det åthskillige obetänckte smyga sig inn ock utan hans loff el:r minne fälla ock fälla låter hela Timmertoffterna af gran ock furu till förtjga wed ock annat smått hwilket sielfwåld om det längre skulle tåhlas befarar han hemmanet råka utj ödesmål ock af sig komma, fördenskull han ödmiukel: beder det TingzRätten densamma befrida tackies. Rätten befrågade hoes Nämnden ock flere närwarande allmoge ifrån Luur sockn om så i saning är, som dem hört Oluf Nilsson bekiänna, hwilka alla med en mund betygade att så framt hans begiäran skulle afslås, lærer hemmanet innan kort icke äga någon Timmerståck qwar, fördenskull TingzRätten utan wjdare betänckiande skogen under Ragneboo således uti hälgd lyste: att ehoo som effter detta är wordet åffentel, kundgiordt understår sig utan ägarens loff el:r lego att fjka ock fara utj Ragneboo skogen ock där någon åwärckan giöra skall wara förfallen såsom en förbudz öfwerträdare till 40 marks plickt, förutan det att han lika fult för åwärckan skall umgiälla effter Lag ock upfylla skadan effter MätjsManna ordom.

Sid 267

Uppboden

No 29

Uppboda
Wällborne Hr Major Utter på Klefwa lått TingzRätten förstå igenom Regementzskrifwaren Wällbetrodde Hindrik Walke att han förmådt 2ne Bönder Anders Nilsson ock Jakob Botolfsson emot skatteManna Rättigheet till brukz antaga hela Odels ock Rusthåldshem:t Öfre Semb utj Tanums härad beläget ock No 14 utj Indelningen, hwilket hemmane förra Brukarne gamla Elias Kaspersson ock Anders Bryngelsson för armod ock fattigdom utj desse swåra ofredzåhren lagdt öde utj hwilket stånd det 2 åhr förblifwet, hafwandes de ingenting att bota huserötan med, som effter BefallningzMannens håldna husesyn af d 16 Septemb: sidstl. på Elias

Sid 268

Casperssons halfwa bruk stiger till 40 dr 24 /: Smt ock på Anders Bryngelssons bruk 105 d: 20 /: Sm., utan lämna gärna ifrån sig både skatte rättigheeten ock Monderingen utj sådant stånd som det nu befinnes, ock emedan på Jakob Botolfssons bruk är dubbel så mycket huseröta, har TingzRätten öfwertalt Anders Nilsson att med honom upbygga Ladan med Logen till 1/3dell. Ock som nu desse åboer ock Rusthållare till deras säkerheet woro begiärandes att föreskrefne måtte utj Protocollet införas ock skatte rättigheeten för dem upbiudas, kunde TingzRätten en sådan deras skiählige begiäran icke uthslå, utan den härmedelst wid deras bruk in quantum juris will hafwa stadfästadt ock hemmanet 1a gången upbiudet.

Sid 269

Saköreslängd

TB Ala:15

Jag har senare sett i renoverat ex. i Göta Hovrätt -Bild 7180- o. fixat till några ?-ord.
Sid 243.

E578 E VII AAGA

DOMBOK 1720 WÄTTE HÄRAD

Sid 245

Anno 1720 d:n 3. 4 ock 5. Februarij höltz Ordinarie Laga Ting med Menige
Allmoge af Wätte Härad å rätten Tingstad Gymnasij Hemmanet Slöen; Närwarandes Cronones
BefallningzMan Wälbetrodde Erich Engström, LändzMannen Wällacktadt Jöran Kiepp ock
effterskrefne trowärdige ock Eedswurne NämdeMän, såsom af

Wätte härad
Anders Ifwarsson i Krocken
Anders Swensson i Bofwald
Hallfwård Assmundsson i Lommeland
Jon Olufsson i Sundby
Mickel Nielsson i Öfwerby
Hans Bartelsson i Wässby

af Tanums härad
Juhl Pärsson i Gursröd
Simon Olufsson i Kalleby
Anders Hansson i Hogar
Hans Andersson i Ersröd
Jöns Hansson i Arendahl
Oluf Olufsson i Liungbytorp

Effter förrättadt Gudztienst utj Tingzstugan, uthlystes på wanliget sätt Tingz ock Tingz fred, hwaruppå
följande Kongl: Förordningar uplästes. l:moosv

Därnäst ock som Hennes Kongl: May:ttz Allernådigst effterlåtet Häradzhöfdingarna som Boo långt
ifrån

Sid 246

den Kongl: HoffRätten, el:r elliest lijdet af Fienden ock durchMarcherna, inför egne domstohlen deras
huld ock troheetz Eder afläggia; altså till underdånigst hörsammande därpå, huldade underbem:
Häradshöfdinge Kongl: May:tt effter det formulair som hijt till domstohlen ankommet, på wanliget
sätt, utj alla tillstädes warande Allmoges påhör ock närwaro.

N: 1

LändzMannen utj häradet Wällacktadt Jöran Kiepp berättade inför TingzRätten, huruledes Een Bonde
på Rössöhn Söfren Jakobsson för honom angifwit, då han effter BefallningzMannens Ordres war
uthCommenderade att besee den Cronoweden, som war öfrig blefwen ifrån Strömmstads Bagerije, att
Kile åboer på Kåsteröhn borttaget en stor del därpå, begiärandes att Bonden först måtte afhöras ock
Kijles åboerna sedan lagligen plickta. Söfren Jakobsson tillstod sig hafwa ey annat sagt än att
Kihlarne på Kåster taget wed wijd des salt bod, hwilket han nu förklarar icke mera wara än ett par
fång, som Enckan Gurig Jönsdotter på Öfwre Kihla sielf tillstådt sig taget, det bem:te Encka också
widgick dock med förbehåld att hon för de 5 träen hon taget gifwet denna Söfren något litet fourage,
förmehnandes ity ey illa giordh. Hwarföre Söfren blef förhållen icke hafwa wäll giordt, att han
Nämndt så(da)ndt (Aé: En brun fläck här, men jag tror det kan ha stått så) för Betienterne, som icke
war af någon sanning. Därnäst woro Jöran, Harald ock Gunnar på Daffteröhn framhafde, som sielfwa
för LändzMannen angif(wet h)afwa taget så mycken Cronowed som de kokat sin salt(Aé: åter brun
fläck) Panna tähter med ; desse Bönder woro nu tillstädes ock wijdgingo hwad de berättadt,
förmodandes att som skogen är deras egen Odel ock Ägendom, ock de för all den weden som warit
huggen uppå hemmanet till Konungens förnödenheet icke ärhållit någon Penning, det då skulle wara
oförswarliget påläggia dem straf för en

Sid 247

Famn wed el:r två, som dock lijkväll skall höra dem som för sagt är sielf till. Des utom woro Assmund Jöransson ock Mattis Andersson på Saltöhn inkallade, hwilka för LändsMannen skoladt sagt att Kåster Boerna taget både grön skog ock Cronowed. Hwilka wijd Närmare effterfrågan icke kunde Namn gifwa någon af åboerna på Kåsteröhn, utan förmehna de att sedan på Kåsteröhn icke någon skog finnes, synes det som de skolat taga wed hoes andra, lärandes icke mindre södre Öyeboerna wara misstänckte, än desse. Resolutio. TingzRätten kan intet påläggia Någon af Ofwanskrijfne Personer med någon näpst mycket mindre med betalning för den weden som förkommit, emedan det är Klart att fienden förleden sommar all den wed han öfverkommet härifrån förddt; ock hwad Daffteröhns åboerna widkomma, så synes de hafwa fådt skada på deras skog af Strömstads Bagerje på många Hundrade dahl:r men ingen wedergjälning, dock förmantes de låta den öfriga weden hoes dem finnes stå orörd.

Sid 250

dn 4:de Februarij

N:4

Ett mål. med bonden Anders Andersson i Strängen, Skee socken Målet innehåller uppgifter om arv bl.a. efter Sahl. modermöder och farmöder Marta Rearsdotter i Rällen mm-

Komplett utskrivn- se sid. 16

Sid 251

No 6

se TILLÄGG sid 16

Sid 252

N:8

Bljnda Mannen Didrick Torbiörnsson i Cronohem:t Brewijck på Kåsteröhn beläget ock des hustru Ingerd Biörnsson, hade till detta Tinget instämt Anders Biörnsson på Kiärneboo

Sid 253

ock Kiärnöö sockn, hustruns Broder 1:mo att åtniuta wedergjälning ock andel utj en upsådder fierdingz bruck på bem:t Kiärneboo, som skall wara deras Möderne Odel ock bestå af 2 fierdingar el:r 1½ T:a skyld, hwarutjnnan hon nu pro 2:do påstår få niuta sin systerlätt, ock som hon förmärcker det effter Kongl. förordningar icke lærer blifwa fult bruck, förmodar hon få utlösa af sin Broder så mycken jord, att hon kan bekomma en fierdedel tillsammans. Anders Biörnsson på Kiärneboo inlade till att förklara detta sin systers påstående dock utan underskrift, att han utj 8 år lätt sin fader brucka des tillhöriga T:a skyld, utan någon afgifft, hafwandes ock därjemte han med egen kåstnad kommet säden i jorden, ock såsom sådant alt sedan arfskiftet 1704 ey är wordet nämt, kommer detta inspråket honom underligt före, hwad besicketningen på Kiärneboo wijkommer så aldenstund des syster där ey äger något fult bruck, utan allenast 1/6 del af ett helt Mantahl, för hwilket han dock hela ofridzären betalt landzskyld ock præsterat alla därpå gående onera, täncker han i anledning af förberopt Kongl. förordning såsom bästa Mannen få lösa systemen uth, ock således få behålla halfwa Kiärneboo allena. Systemen neckade härtill på det högsta ock förbehåller sig få brucka sin Broders jord så länge hennes Broder bruckat hennes, ock hwad bekåstnad Broderen beropar sig hafwa jord på sädens bringande i jorden ock att han utan afgifft låtit faderen sittia på sin Odels T:a 8 år skattefrij, förmenar hon nog wara betalt, men däremot för honom beräknas skulle des math ock underhåld alla wintrarna dem åren, uppå hwilka han låg hemma till kåst ock for om sommaren på Holland, ock ifall han därför prætenderar betalning, gör hon det för sin halfwa Tunna skyld. Resolutio. TingzRätten befinner uthaf föreskrefne Ransackning att begge Parterna söckia willja betiena sig af Kongl. Förordningen af År 1684 d:n 10 Julij; Men så har TingzRätten däremot samma Kongl. förordning till närmare öfverwägande taget ock ey annat befunnet än des mening ock innehåld så wara, att sedan Broderen Anders Biörnsson i Kiärneboo äger 3/8 dels bruck ock des syster däremot ey mera än 1/8 del

Sid 254

hon då bör ock så förhielpas till lijcka bruck med honom ock således berättigadt till att få brucka des Broders 3 settingar skyld, antingen för lego ock landzskyld el:r lösen, alt som de bäst åsamjas kunna, ock det så mycket mera, som Nämnden ock flere närwarande betyga detta halfwa hemmanet som äger goda förmåhner nog kunna föda 2:ne åboer, hafwandes de då begge effter Kongl. förordningen fult bruck af ¼ del, hwarföre åligger Anders Biörnsson Nästk:de års fardag, lämna sin syster en fierdedel utj Kiärneboo. Hwad den uppsådda fierdingen wijkommer så kan TingzRätten ey annat finna än att swaranden som nästan synes om wintrarne hafwa upåhtit Landzskylden hoes sin fader, den dock

systemen till 1/3 del war berättigadt till, bör derföre betala till henne 1 T:a Korn, men ey lämna henne någon jord upsådder, emedan han sielf kåstnaden däruppå bestådt.

Emot denna dommen lade Anders Björnsson 3 mark Smt utj Rätten därmed att trädia under den Högdte LagMansRätten; hwarföre honom tillsades så lång tjd föruth söckia stämning att han innan 6 veckor kan den sin Contra part ock syster förkunna, så framt han täncker niuta sitt interponerade Wad till godo.

Sid 255

N:10

Encken Boell Torstensdotter på Kjärnebo som till Tinget instämt Jon Hansson på Platzen Ödegården under Dyne, för det han olofwandes från flöt hennes gård Bräcke i Nässinge sockn förentes med hwarandra således, att Jon Hansson skall till Wären förfoga sig till hans fränflytna bruck ock hafwa i hiälp af henne 1 häst, 1 Tunna Korn, ock 1 Tunna hafra, hwilket han icke skall betala jnnan goda år ock frjd blifwer.

N:11

LändzMannen Jöran Kiepp förde inför TingzRätten klagan öfwer åboerna utj Giäldsgård Oluf Björnsson, Mickel Jakobsson, Lars Torgiersson, Eskel Olufsson ock Erick Christoffersson samt Torparen Bryngel Olufsson på Ljen ock Hans Amundsson på OlufzKiär under Skie Prästegård, för åthskillige husgerådz saker ock annat de föregifwes hafwa taget utur ödna husen på Klåckaregården bredewjd Giäldsgård belägen, som sig tilldraget däraf att folcken härifrån landet förrymde ock med fienden bortforo. Alla föreskrefne Bönder ock Torpare infunno sig förklarandes sig först oskyldige Oluf, Mickel, Eskel ock Erick i Giäldsgård, samt Hans i OlufzKiär; Men Lars i Giäldsgård tillstår sig hafwa uppå inhyses hustrun Marjns, som nu wistas på Strömstad hoes des son Hans Wäfware, trägna begiäran taget 1½ Tunna hafra som syntes wara utur Magazinet kommen, samt Bryngel Olufsson på Ljen lånt af samma hustru 2:ne Wäfstoder ock en ljd brådda, hwilket de till förne bekiändt för Hr Probstén Bagger som öfwer detta hemmanet förer Disposition, ock att de ey mera taget tillbiuda de sig med liflig Edh bekräfta; warandes det dem alla ey annars bekant än att husen innan fiendens bortgång till fönster ock inredning wara ruinerad.

Sid 256

Resolutio. Emedan det af föreskrefne Ransackning nogsamt befinnes att Bönderne utj Giäldsgård Oluf Björnsson, Mickel Jakobsson, Eskel Olufsson ock Erick Christoffersson, samt Hans Amundsson i OlufzKiär, hwarcken sielfwer tillstådt ey el:r warit öfwerbewiste antingen hafwa afhändt något ifrån Klåckaregården, mycket mindre där något ruinerad, så kunna de icke el:r för denna gången någon wedergjälning påläggas; Men den 1½ T:a hafra som Lars Torgiersson i Giäldsgård till sig taget ock 2:ne wäfstoder ock en ljdbrådda som Torparen Bryngel Olufsson hafwer, måste de ifrån sig lefwerera, ock på det Man må få inhämta om de sådant taget, effter huusqwinnans tillstånd, ock hwarest flere sacker wägen taget, befallas LändzMannen Wällacktadt Jöran Kiepp till nästa Ting samma qwinna framskaffa.

N:12

Förmyndaren Jon Ericksson i Kampetorp, Oluf Björnsson i Giäldsgård ock Oluf Ifwarsson i Bastekiär framsteg för Rätten ock bekiände huruledes deras Pupiller sahl: Juhl Olufssons 3:ne barn utj Nödöhn Erick, Elin ock Mallena skola äga en fierding Odel jord utj Nödöhn ock Kiärnö sockn beläget, hwilken deras fader sal: i lifztjden bortPantadt till Pär Mårtensson i Kiörckiosund på Kåsteröhn för 50 Rdr Courant ock till Lars Nilsson på Gullnäs 18½ Rd; hwilka i anledning däraf dem nu till detta Tinget kallat hafwer bem:t Penninge Summor att återfå; Men emedan de därtill befinnes oförmögne wara, icke el:r äga Barnen någon lössöre arf, hwarmedelst desse Penningar kunna blifwa betalt, så hafwa de afhandlat med Sören Olufsson ock Mattis Trulsson samt Marin Nilsson till Nödöhn boendes, att de skola till sig lösa ¼ del utj hemmanet, emot ofwanskrefne Penninge Summars ärläggjande, dock med det förbehåld, att de uppå några år skola förränta Penningarne till Föreskrefne Pär Mårtenssons arfwingar, ock icke swara till någon husebygnad, emedan husen uppå denna fierdingen effter besicktning befinnes aldeles förrutna; Fördenskull förmyndaren ock resoluerade de samma till Ländsmannen utj Tanums härad Wällacktadt Juhl Wettleson försälja effter wärdering

Sid 257

Till 18 dr Smt. som alt med Öfrige barnsens lössöre godz: ock hwad deras Odel i sig sielf kan mera stiga öfwer föreskrefne Summar, kan komma dem till godo ock nytto i framtiden. Hwilket alt uppå begiäran till deras effterrättelsse utj Protocollet författadt blef.

dn 5 Februarij

N:13

Enckan ifrån Mewjcks Platzen Marin Hansdotter framwiste ett Testamente underskrefwit af Rear Jönsson ock Arne Trulsson. Mewjck. hwarutjnnan des Man Truls på Mewjck skiänkt ock förährt sin effterlättna Enckia des lilla ägendom 1 Koo, 2 gietter, 1 ljtten gryta, 1 Par lakan ock ett sängKläde; Men som ingen af arfwingarne war till städes kunde TingzRätten ey det wjdare än in quantum juris bekräfta. emedan så som des till kommande Man Anders Nilsson Mörck som är RoteBätzMan nu står under Commando till Marche. ock thes för jnnan täncker hafwa Bröllopp.

N:14

BefallningzMannen Wällbetrodde Erick Engström insinuerade för Rätten en Specification på 64 sommar el:r kiäkelass höö. som fallet utj detta Fögderjet på BätzMans hållen. med begiäran TingzRätten wille lämna sin mening huru mycket hwarje lass kan komma att kåsta. hwarföre TingzRätten utj öfwerwägande tog så wäll att bem:t höö ey i rättan tijd blefwet bärgat. hwarigenom det icke äger sin fulla krafft. som den stora foornöden nu utj landet är, ock altså pröfwade des värde kan blifwa 24 /: S:mt.: warandes ett sådant kiällkelass ey mera än några fång 2 hästar kunna draga på bahra marcken om sommaren.

Sid 258

N:16

Åboerna på 2½ Cronohem:t Biörcke utj Skie sockn Jöns Gudmundsson. Erick Andersson ock Oluf Julsson på sina ock sina hemmawarande grannars wägnar hade till Tinget instämt åboerna på Gymnasijhemmanet Slöen LändzMan Juhl Wetlesson ock Gudde Biörnsson. samt NämdeMannen Mickel Nilsson ock Enckan Dordij Trulsdotter på odelshemmanet Öfwerby ock Engebreckt Tårckelsson på Odels hemmanet Holma alla utj föreskrefne sockn belägne. klagandes däröfwer att de förleden Wåras till giärdzle uthugget deras skog under Biörcke. hwarigenom Cronoheman:t snart råcka utj Ödes Måhl. påstår fördenskull att såsom de taget mera giärdzle än dem war tillåteliget, de då måtte tillhållas deras skada wedergjälla. Slöens åboer framwiste BefallningzMan Lindquistz Asignation af d:n 28 Febr. 1719. hwarutj dem förundes få hugga till deras ruinerade giärdesgårdar, ock förmoda i dy ey illa hafwa giordt. Men om så noga skall räcknas förmehnar desse åboer att dem tillkommer all den skogen som de hugget giärdzlet utj, underkastandes sig till skildnad. därutj TingzRättens syn ock däröfwer faldne uthslag. Öfwerbyns ock Holmas åboer klagade wid detta tillfället åter öfwer Gymnasij ock Cronohemmans Slöens ock Nedanbergz samt Rijsängens ock Renshogens åboer för det de som uppå skatte hemman äro boendes icke få niuta sina dammar? tillgodo. utan twärt emot äro stängde ifrån en stor del ägendom utj uthmarcken wjd Namn Swarteskiär ock på andra ställn. Ressolutio. TingzRätten befinner att denna twisten icke kan bringas

Sid 259

till sluth. innan såssom syn emillan föreskrefne hemmane blifr förrättadt. hwarwjd bör Obserweras att Communication härom skall afgå till Högwällborne Hr Baron ock LandzHöfdingen att både Crono ock Gymnasij BefallningzMännerne Erick Engström ock Johan Fehman/Tehman? måtte få befallning wara tillstädes ock Obserwera hemmanens rätt, emedlertjd förbiudes de samtel. att hugga mera på desse omtwistade skogParcker innan hwar ock en får wetha hwad honom till hörer. Synsomkästnaden skier på alla deras bekåstnad. som den äskar ock begiärer.

N:17

C. X. R. R. M.
Befallningz Mannen utj Inlandz Fögderje Wällbetrodde Anders Lindquist begiärde att en Specification Dat. Uddewalla d:n 26 Januarij sidstl: på några här utj Wätte Härad bortstörtade Crono Oxar såssom wid Spegeberget 1. Kihlen 1. Skougar 1. Elsängen 1. ock Huustyfft 1. måtte noga examineras ock däruppå en behörig Verification till afskrifning wid Öfwer Krigz Commissariatet till honom extraderas, hwilken begiäran TingzRätten icke förwägra kunde att effterkomma, emedan det war Nämnden härutj häradet bewitterliget att Oxarne på föreskrefne ställen utan någons förwällande störtadt ock således icke till den ringaste Nyttä kommet; dy Creaturen utaf den långliga drifften ock sedan fram ock till backa utj Fögderijet orckade intet längre lefwa.

Uppboden.

Sid 261

Anno 1720 d:n 3 till d:n 6 Majj höltz Ordinarie Laga Ting med Menige Allmoge af Wätte Härad å rättan Tingstad Gymnasij Hemmanet Slöen; Närwarandes utj Crono Fogdens ställe Häradzskrifwaren Wällbetrodde Holger Lundström ock LändzMannen Wällackadt Jöran Kiepp med effterskrefne häraders Eedswurne ock trowärdige NämdeMän, såssom af

Wätte härad
Anders Ifwarsson i Krocken
Hallfwård Assmundsson i Lommeland
Anders Swensson i Bofwald
Jon Olufsson i Sundby
Mickel Nielsson i Öfwerby
Hans Bartelsson i Wässby

af Tanums härad
Anders Hansson i Hogar
Jöns Hansson i Arendahl
Hans Andersson i Ersröd

Sid 264

dn 4de Majj

Sid 267

N:9

Sedan TingzRätten gjordt sig underrättadt att halfwa Nedanberg som Corneten under Tanums Compagniet på löhn är anslaget nu ligger öde ock det utj Ödes längden är wordet Annoterat Hr Corneten Kylenbeck till wederlag af Kongl: Estatz Contoret kan TingzRätten för denna gången intet befatta sig med des instämde sak, Nembl. att förmenta Odels Mannen Jöns Pärsson på Elgöhn, må twingas till att betala samma Cornet des anslagna Löhn för förledet år, utan remitterar det måhlet om Kongl. May:ttz Rätt ock förmohn utj detta Ödna hemmanet, till BefallningzMan Engström såsom å Embetes wägnar att wigilera ock bewaka.

d:n 5 Majj

Sid 268

N:12

Erick Halfwardsson i Böö i Skiee sockn framsteg för Rätten ock bekiände det han med moget Råd ock betänckiande såldt ock afhändt från sig ock sin Kiära hustru, barn ock arfwingar en setting des tillfallande Odels jord utj Tweten i Nässinge sockn, till Bönderna Nils ock Anund Ericksson darsammastades för undfångne 6 Rdr effter gammal Rächning, hwarföre så medelst föreskrefne Odelsjord, såsom en wäll fängen ägendom hädaneffter kommer att följa Nils ock Anund Erickssones ock deras arfwingar med alla sina tilliggande förmåhner nu ock till ewärdeliga tjder.

Sid 269

N:16

Anders Halfwårdsson på Ödöhen i Kiärnöö sockn framsteg för Rätten ock bekiände det han upburit af Frans Olufsson från Ulsseröd utj Bullarens härad 110 dr Smt, hwaremot han med sin Kiära hustrus goda ja ock samtycke, såldt ock afhändt ifrån sig ock sina arfwingar des halfwa Pantegård Öfre Högstad utj Skiee sockn beläget, som skyllar åhrl: 2 tunnor, hwilka han ock hans förfäder utj långliga tjder uppå Pant innehafft; äfwenledes wittnade Söfren Wätlesson i Nedre Högstad att han jemte sina syskon Erick, Knut, Barbro, Åssa ock Ingrid Wätlessöner ock döttrar upburit af denna Frans Olufsson 153 dr Smt för deras andra halfwa Pantegård utj Öfre Högstad, som ljkaledes skyllar åhrl: 2 Tunnor, hwaremot de alla samtel: ifrån sig ock sina hustrur, Barn ock arfwingar sälja ock afhända all den rätt de till bem:t hemmane ägdt ock hwareffter annan ärfft hafwa, till föreskrefne Frans Olufsson des hustru barn ock arfwingar, med alla des underliggande förmåhner så i wåto som torro, Närby ock fiäran intet undantagandes af alt det nu tilligger el:r hädaneffter tillwinnas kan, såssom annan des wällfångne ägendom att nyttia ock brucka under samma

Sid 270

wilkoren de den hjttills hafft, nu ock till ewärdeliga tjder.

N:19

Söfren Olufsson på Nödöhn utj Kiärnöö sockn giorde inför TingzRätten bewisliget med Nämдемannen Halfwård Assmundssons i Lommeländ intygande, det han effter upwista quittance af d:n 14 Feb: 1720 betalt till sin stjfdotter Olug Olufzdatter ock des Man Oluf Hansson i Ödsby ock Nässinge sockn all des fäderne ock effter Broderen tillfallande arf, som effter skiefftebrefwen af d:n 21 Junij 1688 ock 17 Januarij 1711 befinnes wara tillsammans 141 dr 27/: 8 P:S:mt.; hwarföre ock som de såmedelst utj deras föromtalta quittance tacka denne sin stiffader för god betalning, warder detta till honom såsom bewijs i framtjden uthur Protocollet extraderat.

d:n 6 Maij

N:21

LändzMan Juhl Wetlesson utj Tanums Härad upwiste nu inför Rätten ett quittance underskrifwit af förmyndaren för sahl. Juhl Olufssons barn utj Nödöhen Jon Ericksson utj Kampetorp af dato d:n 3 Majj 1720. ock under attesterat af häradzskrifwaren Holger Lundström ock LändsMan Jöran Kiepp, hwarutjnnan han wisar sig hafwa betalt förbem:t barns nederrutna huus på Nödöhen med 18 dr S: m: som han till säkerhet begiärde måtte Protocollo insererat blifwa.

Sid 272

N:23

Nämndemannen Mickel Nilsson på Öfwerby på des Moders Enckan Dordj Trulsdotters på Rössöhen wägnar upsteg från Rätten ock bekiände huruledes des sahl. fader NämdeMannen Nils Hansson på Rössöhen A:o 1717 d:n 28 October tillhandlat sig en holma wjd Namn Styrsohn af 8 settingar skyld belägen utj Kiärnöö sockn, af des afljdne Broders Enckia Anna Nilsdotter dersammastädes, för en köpeskilling af 44 Rdr Courant, som TingzRättens därå gifne Kiöpebref med mera omständigheeter wisar; ock som bem:t des fader utj ljfztiden uppå denna Styrsohen förwärfwadt sig 3:ne Oppbod ock att han effter des tancka sedan sidsta Oppbodet finnes lagstånden, är han till samma kiöps wjdare bekräftelse begiärandes TingzRättens fastebref. TingzRätten tog denna Mickel Nilssons begiäran utj behörigt öfwerwägende ock befant utaf de producerade Documenter att sahl: Nämde: Nils Hansson på Rössöhen, effter Anders Halfwårdssons på Ödöhen ock Christen Hanssons på Nyckleby både munt ock skriff bewittnande på ofwanskrefne dag ock tjd, tillhandlat sig Styrsohen utj Kiärnöö sockn skyllandes årl: 8 settingar, af rätta ock samma ägaren des Broders Enckia Anna Nilsdotter på Styrsohen för 44 Rd Courant på Conditioner Nembl, att han skulle Decourtera des egen skuld 10 Rd samt på Enckians wägnar betala till Hr Capitain Måns Ramdahl 15 Rd, till Mickel Nilsson i Öfwerby 4 Rd, till drängen Anders Hansson 4 Rd.

Sid 273

ock till Anders Olufsson på Ödöhen 2½ Rd, för resten 9½ Rd skulle han försörja Enckan som då war till sängz liggande, till dödédagen ock sedan befordra henne hederligen ock wäll till grafwen; fördenskull ock som TingzRätten åstundade, wetha på hwad sätt föreskrefne Conditioner blefwit fullgjorde, betygades af wederbörande, att Capitain Ramdahl quitterat d:n 13 Januarij 1718 20 dr Smt. Mickel Nilsson tillstod sig hafwa upburit sina 4 Rd: ock äfwen bewittnade att Anders Hansson bekommit sina 4 Rdr, ock Anders Olufsson på Ödöhen 2½ Rd: insinuerandes nu des sahl: faders Specification på hwad som åthgångit till Enckans begrafning som dödde samma hösten, ock annan giäld, som wjd Contractet intet war ryckbar(Aé: Det står så), stigandes till 45 d 8/: Smt, som bem:t Specification dat: Rössöhen d:n 20 Decemb: 1717 klarligen uthwisar, hwaraf skiönjas att denna Styrsohen kåstadt sahl: Nils Hansson igenom des egen skuldz Decourterande 96 d S:mt. Ock som Styrsohen i så måtto effter Nämndens bewittnande finnes wara till fullo betalt, ock därofwan uppå äro förwärfwade 3:ne laga Oppbod, såsom d:n 29 Octob: 1717. d:n 17 Feb: samt 27 Majj 1718, warandes samma ägendom alt sedan den tjden nu utj 2ne år så nära opåtalt förstånden ock hwijlat hoes sahl: Nils Hanssons Enckia, utan att någon af Enckans Anna Nilsdotters arfwingar sig till klander anmält; altså pröfwade TingzRätten effter det X Cap: utj Jord:B:L:L:Bem:t Enckia Dordj Trulsdotter med samtel. hennes barn ock arfwingar böra wara berättigade Styrsohen med alla des förmåhner behålla frij ock oklandrat af Anna Nilsdotters arfwingar till ewärdeliga tjder: dock som Kongl: May:tt igenom sin Nådiga Förordning af d:n 2 Majj Ao 1684 förbehållit sig lösa alla skattehemman som sälljas utan

börden, ock TingzRätten kommit utj ärfarenheet att denna Styrsöhen står under Crono Linie utj Jordebocken, ock intet weth quo jura ex titulo sådant är skiedt, emot deras urgamla bref ock fång; altså understår sig icke el:r TingzRätten Enckan Dordj Trulsdotter el:r hennes arfwingar någon wjdare fasta här å att meddela, innan såssom hon gietter wisa det Hans Kongl. May:tt samma Styrsöhen hwarcken äger någon rätt till, ey el:r den samma lösa täncker, I hwilket fall Enckan hafwer sig utj Lands Contoirt att anmähla.

Sid 274

N:24

*Rev
10p*
Rear Olufsson ifrån Räföhen ock Kiärnöö sockn gjorde inför TingzRätten bewisliget med ett skiefftebref effter des sahl. Broder Engebret Olufsson dat: Räföhen d:n 8 Martij sidstl:ne det han emot 122 d 8/: S:m: effter en wänlig förlickning, till sig löst en fierding utj Räföhen, af den halfwa gården des Broder i Pant hade, på det att de begge således måtte hafwa ljka mycket bruck, ock att de äfwen skola wara ljka delactige att bringa fastigheet på all Pantejorden, ock att han utj häradzhöfdingens Närwaro till wederbörande Barnsens Moder ock farbroder Söfren Olufsson i Nödöhen Penningarna lefwererade, begiärandes han fördenskull, det samma afhandling måtte utj Protocollet infördt blifwa; hwarföre ock som denna wänliga föreningen nogsamt är bekandt, fant TingzRätten icke el:r billigt wara honom des begiäran förnecka, utan kommer nu hädaneffter denna Pantefierdingen utj Räföhen, som Rear sig af sina Brorbarn tillhandlat att följa Rear Olufsson, des hustru barn ock arfwingar med alla des tilliggande förmåhner under samma wilkor som sahl: Engebret det utj ljfztjden innehade. Som till effterrättelse utj framtjden effter begiäran extraderades.

Uppbuden

Sid 275

N:27

Frans Olufsson i Öfre Högstad inlade utj Rätten ett Kiöpebref Dat: Tinget utj Slöen d:n 5 Majj 1720

.....OSV

Han fick uppbud på "hela hemmanet Öfre Högstad" 1:a gången

Sid 297

Anno 1720 d:n 3. 4 ock 5. Octobris höltz Ordinarie Laga Ting med Menige Allmoge af Wätte Härad å rättan Tingstad Gymnasij Hemmanet Slöen; Närwarandes Cronones BefallningzMan Wälbetrodde Erick Engström ock LändzMan:n Wällackadt Jöran Kiepp med effterskrefne trowärdige ock Eedswurne NämdeMän, såsom af

Wätte härad
Anders Ifwarsson i Krocken
Hallfwård Assmundsson i Lommeland
Anders Swensson i Bofwald
Jon Olufsson i Sundby
Mickel Nielsson i Öfwerby
Hans Bartelsson i Wässby

af Tanums härad
Simon Olufsson i Kalleby
Jöns Hansson i Arendahl
Hans Andersson i Ertzröd
Oluf Olufsson i Liungbytorp

Sid 279

N:5

ut. m. E. Engström
BefallningzMannen Wälbetrodde Erich Engström insinuerade utj Rätten en längd på den allmoge utj Wätte härad som ännu innestå med deras uthlagor för år 1719 hoes hwileka skall wara Segestrerat en hoop med Booskap dem han nu begiärer måtte närmare wärderas honom till rättelse wjd oppbörden; (Aé: I målet följer en lång uppräknig av många personer och beskriven egendom, som kronofogden satt i utmätning. Med hänsyn till vad som var utmätt, stod troligen den utmätta egendomen kvar hos ägaren. Bör läsas utförligt om något av innehållet skall relateras i något sammanhang. Ärendet avslutas på sid. 285.)

Sid 285

N:7

Län
Lars Olufsson i Wärp ock Skie sockn som till Tinget instämt Enckan utj Döltorp Marin Torstensdotter ock hennes Man Torsten Siulsson ibidem angående 30 Rd skuld, som han skolat länt till deras sahl: Man ock fader Siul Nilsson, inkom nu för Rätten ock tilljka med Enckan bekiände det de woro wäll ock wänligen om samma skuld öfwerenskomne, att Lars Olufsson i Wärp skall wjd denne Torsten Siulssons qwarn under Döltorp hafwa frij årsmäld intill des hela hans Summa bljr betalt, hwilket skall dem beräcknas till af quittande årligen 2 d: S:mt skolandes denna förljkning arfwinge effter arfwinge äracktas ock hållas intill skulden bljr betalt. Hwilken förljkning blef med handtagande stadfästadt ock uppå begiäran till Protocol förder.

Sid 286

N:9

KP- FOR SÖL ODEL
Nämдемannen Beskiedelige Anders Ifwarsson i Krocken upsteg ifrån Rätten ock bekiände det han med sin Kiära hustrus Anna Andersdotters goda ja ock samtycke, såldt ock afhändt till sin swäger des hustrus Broder Lars Andersson i Trje emot upburne 30 Rd Courant 6 settingar skyld utj bem:t Treje des hustru tillhörige, ock som han i så måtto bem:t Kiöpe Summa upburit, säljer ock afhänder han ifrån sig sin hustru barn ock arfwingar bem:t deras halfwa Odel T:a utj Trje till Lars Andersson, des hustru, barn ock arfwingar med alla des tilliggande förmåhner, huus, tomt, åker, Eng, skog, Muhlbeta, qwarne Torp ock fiskewatn med hwad mehra som där till ligger el:r hädaneffter till winnas kan, såsom annan sin wällfångne ägendom att nyttia ock behålla nu ock till ewärdeliga tjder.

d:n 5. Octobris.

N:10

FOR LÄNNING
Oluf Arfwidsson i Källekind ock Anund Mattsson i Hogar inkommo för Rätten ock gåfwo tillkiänna det de med deras instämde sack äro således utj NämdeMännens Anders i Krocken ock Anders i Bofwald närwaro till slut sins emillan komne att sedan Oluf redan gifwit honom Anund 2 d 8/: S:mt Contant ock alt det Rogsäde han effter sig på Hogar lämnat, förutan qwarne Redskapen sådan som den

K 20 Anders Halfwårdsson på Ödöhen utj Kiärnöö sockn kårade inför TingzRätten till Hans Ericksson i Wästgården angående 3 Tunnor Landskyld Korn, som denne Hanses hustru Ingrid Wätlesdotters första Man Nills Helgiesson i Höstad skall blifwit till honom skyldig, påståendesosv

Jon Christoffersson i Floängen med des son Börje Jonsson hade till Tinget instämt Nödöhens åboer Söfren Olufsson, Mattis Trulsson ock Enckan Marin Nilsdotter, klagandes öfwer dem för den stora oförrätt de Floängen tillskynda, i det Nödöhen Nyttiar och brucka några myrar wjd Namn Humbleskog Myran ock Stämnen, hwaruthaf dock Floängen effter en gammal förljkningz domb af år 1491 Tissdagen effter första sommar Nätterna, som säger att Floängen skall bland annat hafwa humblegård hälfften hwardera, påståendes nu att få niuta densamma till godo, ock således igenom Rättens Medel tillhielpas få nyttia sin ägendom ock Mulebete. Nödöhens åboer infunno sig till ansvar, undantagandes Enckn som föregifwes wara något opasselig, ock inwände häremot

att denna saken warit år 1714 d 2 och 3 Junij wjd Tinget utj Wjk föredragen, och då af TingzRätten i anledning af föreskrefne gamla förljkningsdomb remitterat till execution af dåwarande BefallningzMan Jonas Ericksson ock 2:ne Nämde män, hwilka äfwen d:n 26 Junij samma år på Twiste Platzen sig infunnit, som deras skriftteliga förrättning bredare skall uthwisa, hwilken sedan af TingzRätten med hwite skall wara stadfästadt. Jon Christoffersson ock hans son neckade sig aldrig hafwa hört Jonas Erickssons med de fleres förrättning för än nu. ock om han den icke hört påstår han det densamma må för Noll ock af intet värde förklarad, ock att härads höfdingen med öfrige TingzRätten sielfwa behagade taga ägendommen utj ögnosickt, där klarligen skall wisas att de lida orätt ock fränstängias deras ägendom till Nyttiande. TingzRätten effterfrågade hos Nödöhens åboer om de hafwa TingzRättens stadfästelse ock förbod på Muhlebetet till handz men de ursäktade sig därmed att de den icke utur Protocollet begiärde, utan förmoda som ock så omständigt påstå att mera effterrättelse där skall finnas. Resolutio. TingzRätten kan intet effter önskan denna gången göra slut i saken, utan nödgas densamma till Winter Tinget uppskiuta, på det emedlertjd uthaf Wätte härads Protocoller må kunna förnimmas huru wjda TingzRätten denna executionen stadfäst el:r intet, emedan Nämde mannen Anders i Bofwald för sittande Rätten wjdgår att executionsförrättningen ey för Floängzåboerna af sahl: Jonas Ericksson uplästes.

Borgaren ock Inwånaren ifrån Fredrikshall utj Norriget Wällförståndig Jöran Ericksson som på egne ock sine syskons Nils Erickssons ock Elisabet Ericksdoters wägnar hade till detta Tinget utwärcat Citation På Enckan Dordj Trulsdotter på Rössöhen med samtel. sahl: Nils Hanssons Barn ock arfwingar, tilltalandes dem lmo för någon lössöre ägendom deras sahl: faders halvesyster Anna Nilsdotter på Styrsöhen utj Kiärnöö sockn belägen skall utj lifztjden hafwa insatt hoes hennes sahl: mans half Broder Nils Hansson på Rössöhen, hwars Enckia ock Barn därföre till Tinget äro Citerade ock 2:do för en öhe benämd Styrsöhen, som han förnimmer wara kommen Nils Hanssons Enckia ock arfwingar i händer, men weth icke på hwad sätt. Förmodandes att som sådant skiedt igenom kiöp, de då icke allenast måtte tillhållas wisa

Documenterne, utan han såsom närmaste BördeMan förbehållas Börderätten ock således blifwa ägare af Öhen. Häremot till att swara framställte sig Enckan Dordj Trulsdotter på Rössöhen med hennes söner ock Mågar LändsMannen Juhl Wetlesson på sin hustru Margreta Nilsdotters wägnar, Nämдемannen Beskiedelig Mickel Nilsson i Öfwerby ock Truls Nilsson på Långöhen, hwilka förmente att innan de sig utj någon action med denne Fredrickshalds Borgaren den de intet kiänna

mycket mindre någonsin sedt inlåta, ålägger honom wisa med skrifftelig effterrättelse? af Fredrickshaldz Magistrat, huruwjda han kan wara släckt med deras sahl: fabrors Enckia Anna Nilsdotter, emedan de högeligen bedyra, att hon aldrig för dem under hela den tiden hon där bodt någonsin utlåtet sig äga några syskon ock knapt något syskonebarn, utan så wjda den ock flere witterliget är skulle hon wara allena arfftagande effter sina föräldrar. Hwilken begiäran såsom enligt både med lagen ock Kongl. förordningarne TingzRätten fant skiäligt wara att bifalla ock fördenskull pålade kiärande Jöran Ericksson från Fredrichshald, att så framt han täncker såsom någon arfwinge effter Anna Nilsdotter på Styrsohen, tahla på des qwarlämnade ägendom, måste han sielf igenom wederbörande Magistratz ock Kyrckioherdes skriffteliga attest wisa huru nära han kan wara uthsläcktadt ifrån offta nämde änckia.

N: 16

HJST
K. 2. 20

Christoffer Hansson i Tågeröd ock Luur sockn hade framför TingzRätten Ländsman Wällackadt Juhl Wetlesson i Slöen ock Bonden Pär Tärckelsson i Tågeröd, på det de måtte berätta hwad dem kan wara bekandt om en gräacktig fohle af 4 år, som bem:te Christoffer lånt till Jon Rörwjck utj Massemarcks sockn på Dahl, den han sedermera aldrig igien fädt; hwilken begiäran TingzRätten ey förwägra wille utan lätt bem:t Personers bekiännelse till Protocoll flyta sålunda lydande, att Pär Tärckelsson war närwarande ock påhörde då denne Christoffer lånte Rörwjken hästen ock är det honom witterliget att han aldrig sedan betalt, men Ländsmannen wiste intet widare än det att Pär ock Christoffer som äro grannar tillsammans för honom andra el:r 3:die dagen sade då han hoes dem war att Rörwjken lånt Christoffers gräacktiga häst hem till dahl, hwilken bekiännelse TingzRätten till hwarjehanda Christoffers Hanssons utseende härmed under härardshöfdingens Sigill extraderar.

Sid 291

N: 17

CBP -
Pär-
SÖLBY.
PANTE-
JORD

Jon Christoffersson i Floängen ock Kiärnöö sockn bekiände inför TingzRätten det han öfwerdraget ock uplåtet till sin son Börje Jonsson den fierdedel Pantejord utj halfwa Pantehemmanet Floängen, som han sig af des hustrus syster Enckan Karin Börjesdotter tillhandlat ock på 7 d S:mt nära betalt, warandes hela hans undfångne PanteSumma 30 d S:mt, hwilka sonen således betalt, att han så wäll som des Broder Tore Jonsson Åsseröd innehålla deras effter skiefftebrefwet af d:n 28 Martij 1717 tillfallande Mödernearf 40 dr. utj PantePenningar i Floängen 5 d: 26/: hwardera som gör tillsammans 11 d 20/., sedan Decourteras 7 d. som faderen till denne sin son skyldig warit, hwartill kommer ock 7 d: Börje till sin Moster åfwann:de Karin sielf lefwererat, så att enär han får förnögd sin fader med 4 d 12/: synes han hela Pante Summan 30 d hafwa betalt; kommandes så medelst effter denna dagen den fierdingen af Pantejorden i Floängen, med alla des tilliggande förmåhner af hwad Namn det wara må, som Iwar Olufsson till förne haft under samma Panterätt ock willkor som Jon Christoffersson den andra fierdingen äger, att följa Börje Jonsson des hustru, Barn ock arfwingar, som annan sin wällfångne ägendom att nyttia brucka ock behålla intill des han sine uthlagde PantePenningar af första Pantesättiaren igien bekommandes warder, som uppå begiäran utj Protocollet författades.

Sid 293

N: 21

WARG

Mattis Carlsson i Masseberg ock Pär Christensson i Solberg ock Skie sockn framwiste utj Rätten skjinnen af 2:ne Wargungar med ödmiuk begiäran dem dörfäre måtte ihogkommas med de wanlige skått Äenningar. ock som de inför TingzRätten fulleligen bewiste att föreskrefne Wargungar wardt af dem dödade ock ihiällslagne, alt fördenskull ärachtade TingzRätten att ödmiukast recommendera dem till Högwällborne Hr Baron ock LandzHöfdingen Nils Posse, på det de för arbete sitt måtte komma att åthniuta de utj Kongl. förordningen om diuur ock foglefång af år 1664 d. 29 Aug: uthsatte 2 dr S:mt.

N: 22

PANT

Nils Rearsson i Torgunöhn ock Kiärnöö sockn framwiste utj Rätten ett Pantebref Dat: Nödöhen dn 10 Majj 1720 uthgifwet af Sören Olufsson i Nödöhen ock Oluf Hansson i Ödsby, hwarutjnnan de tillstå att bem:t Nils af dem sig till för Pantadt en fierding deras Odel utj Torgunöhen, skyllandes årl. 5 sett. 1 1/3 dels kanna emot undfångne 37 Rd 16/: Courant mynt. ock det uppå 14 års Pantedag, ock sedan så länge intill des han sine uthlagde PantePenningar igien bekommandes warder med begiäran att denna

aina andré

Panteförlikningen måtte utj Rätten upläsas ock Corroboreras, hwilken skiähliga begiäran TingzRätten så mycket snarare bifall (Aé: Det står så), som OdelsMännen sielfwa tillstädes woro ock detta Contractet ärkiände.

Sid 294

Uppboden

Sid 298

Saköreslängd

Sid 297

Syn

Anno 1720 d. 4 Julij blef effter TingzRättens Resolut: af d 5 Februarij sidstl:ne
ock föregången Communication med Högwällborne Hr Baron ock Landshöfdingen Nils Posse En
Laga gånge syn företagen **emillan Odels ock BåtMans hemmanet Öfwerby** utj Luur sockn ock
Tanums härad beläget **med halfwa Crono hemmanet Renshogen** utj Wätte härad ock Skie sockn å
ena sijdan ock **Crono hemmanet Rijsängen** utj samma sockn beläget: Närwarande Wätte häradz
NämdeMän Såsom

Anders Ifwarsson i Kroken

Hans Bartelsson i St. Wässby

Halfwård Assmundsson i Lommeland

Joen Olufsson i Sundby

Anders Swensson i Bofwald

Anders Hansson i Hogar ock Lur sockn.

Uppå Cronohemmanetz wägnar infant sig effter undfångne Ordres af d. 21 Junij sidstl:a Cronones
BefallningzMan Wällbetrodde Erik Engström. Sedan såsom syningzRätten med flere wederbörande
infunnit sig på twiste Plätzen neder wid siöstranden ock husmans Plätzen Årrewijckan som nu
befinnes afhyst berättade Mickell Nilsson i Öfwerby huruledes sahl:e BefallningzMannen Bengt
Månsson tilljicka med 2:ne NämdeMänner Hans i Sälten ock Anders i Trije som nu äro afljdna
ungefärlig för 29 åhr sedan anstält en syn ock begynt den samma uppe wid dehlesgården wid Rijsängz
åkern ock åhen som löper emillan Slöen ock Öfwerby, hwilket syningzRätten fant billigt ogilla,
särdeles som sahl: Bengt Månsson till någon laga syns förrättande icke warit befogadt, utan fast hållre
för Rättwist äracktade giöra begynnelse här neder wid Dömlingz hollmen som Öfwerbys åboer
berättar sig före Bengt Månssons gånge syn hafwa Nyttiat till 1/3 dell el:r hwart 3:die åhr. Hwarföre
syningzRätt(e)n pröfwade nödigt wara tillfråga Rijsängz åboerna Nils Andersson ock Oluf Askjälsson
som nu tillstädes woro om de neka till att ju Öfwerby högat hollmen hwart 3:die åhr? Nils Andersson
som boodt på hemmanet före Bengt Månssons syn swarade att han egentel:n det icke kan förneka,
dock icke wjdare tillstå än att han hörde således säijas; Crono siutzRättaren Sifwer Olufsson i
Nedanberg som bodt? på Rijsängen 8 åhrs tijd före Bengt Månssons syn intygade at under de åhren
han på Rijsängen bodt högade Öfwerby hollmen hwart 3:die åhr. SyningzRätten förehölt Hr
BefallningzMan:n ock Rijsängz åboerna om de påstå det Sifward sitt wittnes måhl Edeligen skall
ärhålla? Hwartill swarades: att sådant ey skada kunde, påminnandes BefallningzMan:n att han låtet
inkalla Bonden Joen Christoffersson i Floängen ock Skiee sockn som warit uppfödd på Plätzen
Årrwijkan under Rijsängen som äfwen

Sid 298

Torde weta något beskied därom, på det des wittnes måhl äfwen måtte Edeligen afhöras-
SyningzRätten tillfrågade däruppå BefallningzMan:n ock Rijsängz åboerna om de hade något jäff
emot desse framkallade wittnen, ock som därtill swarades Ney, aflade de wittnes Eden med hand å
Book, ock sedan Joen Christoffersson blefuit afwist itererade Sifwar sin förra uthsago Nembl:n att
han bodt på Rijsängen 8 el:r 6 åhr ock att under de åhren hollmen hwart 3:die åhr warit högat under
Öfwerby, ock som han intet mehra hade att säija blef Joen Christoffersson framhafder, som berättade
att på den tijden han upföddes hos sina föräldrar kan han sannerligen betyga att Dömlingzhollmen
hwart 3:die åhr blefuet högat af Öfwerbys åboer, hafwandes Öfwerbys åboer därjemte oförmärkel:n
beth sin Booskap utj hamnen intill Årrwijkans giärdesgård, som nu af Rijsängz åboerna är fridhängt
ock Nyttiat till äng. Fördenskull wiste syningzRätten intet ogilla hwad desse Edswurne wittnen
förklarar, ock altså begynte gånge ifrån Nordre sijdan el:r Bergz Kullen ock det stora berget på
Dömlingz hollmen beläget, hwarest ett 5 stena Rör upsättias skall, dock således att hollmen blifwer
inhängt nu som tillföre, ock effter föreskrefne skilnadt giärdesgården emillan Öfwerby ock
Rijsängen tager sin begynnelse utj Hollme giärdesgården up effter backen litet Norr om gamla
Giärdesgårdzstället up utj södersta Bergzöffern Linia recta intill man kommer fram till Landswägen
till en steen som ligger neder på Berget, därest synes nödigt än ett 5 stena Rör blifwer upsatt, warandes
detta stället jent emot en jordfast sten wid östre sijdan utj Landswägen liggandes, hwaremillan finnes
ett gammalt giärdslegårdzställe som sedermera går ända Linia recta neder utj åhen, hwilken skilljer
Slöen ock Öfwerby ifrån hwarandra, hwarmed de ock så åth nögdes på begge sijdor. Öfwerby åboer
giorde härwid detta inkastet att emedan de effter wittnens Edeliga uthsaga äga en 1/3 dell utj
Dömlingzhollmen, dem ock så må tillägnas hela Böcker hollmen el:r åthminstone 1/3 dell däraf,
särdeles som den synes wara belägen på deras enskijlte grund, kunnandes de ock så framskaffa wittnen
att Öfwerby huusman hafft nytta utj förra tijder af Böcker hollmen så wäll som Rijsängen. Hr

BefallningzMannen berättade att han låtet inkalla Kyrkiostöten wid Skie Kyrckia Jöran Kant som är uppfödd på Renshogen, på det han utj detta måhlet måtte giöra beskied om hwad han weth. Mickell Nilsson i Öfwerby beropade sig till wittnes häruppå Engelbret Torkelsson i Hollma som är uppfödd på Öfwerby, som skall wetha bästa beskaffenheeten härom. Begge desse Männerne blefwo framropte ock Parterne därjemte tillsporde om de hade något jäf emot deras wittnes måhl, Rijsängz åboerna wille wäll inwända åthskillige hinder emot Engelbret utj Hollma, såsom skulle han boo

Sid 299

På Mickels gård, ock därföre giöra honom något till wittnes, men som Nämnden däremot wiste att denne Engelbret är en gammal Beskiedelig Man som altid älskat sanningen, så kunde deras inwändande intet pröfwat så wicktigt att det kunde hindra Engelbret ifrån wittnes Edens afläggjande, utan blef han så wäll som Jöran Kant till wittnes Eden admitterat, den de med hand å Book aflade, där uppå Engelbret Torkelsson berättade att han är uppfödd här på Öfwerby men huru warit beskaffat med Böcker Hollmen weth han intet, nog hörde han att åthskillige woro hoes hans fader ock begiärde leija någon af deras hollmar, men om det war Böcker= el:r Dömlingzhollmen det weth han intet, ock som han intet mehra hade att förkunna blef Jöran Kant förekallat som gjorde fölliande berättelse: att då han wistades på Renshogen kan han fullkommeligen minnas att Öfwerbys huusMan en gammal Dragon wid Namn Ansteen hade sina gietter på Böcker hollmen esom oftaste gåendes, men hwem som ägde hollmen antingen Öfwerby el:r RijsÄngen weth han intet. BefallningzMannen Engström gjorde till slut sina påminnelser om denna Böcker hollmen, att såsom den synes ligga till Rijsängen, äfwen ock att det kan wara så beskaffat här som på andra ställen, att en sådan särskilt ägendom kan ligga på en grund ock höra dock ett annat hemmane till, warandes Rijsängen desutan ägare af hollmen ock således har häfden i händer, alt så påstår han det hollmen må blij där som han är, intill des han Lagl:n winnes därifrån. Enär TingzRätten alla föreskrefne omständigheeter noga öfwerwägdadt förestältes swarande Parten med Hr BefallningzMannen Engström att det wille blifwa swårt ärkiänna sig Böcker hollmen uthaf gammal häfd ock bruk, samt af dem närmer belägenheeten till den delen af Dömling hollmen som Rijsängen på Nordre sijdan äger, särdeles som hos kiäranden däremot utj öfwerwägende kommer att Öfwerbys åboer igenom ena wittnet Jöran Kantz bekiännelse, hwilken Hr BefallningzMan:n sig sielf åberopat, hafwa hafft den friheeten att deras huusman släpt sina gietter på Böckerhollmen, som synes kunna uplysa det andra wittnet Engelbret, att ofehlbart någon hoes des gamla fader Torkell anmält sig äfwen så wäll till att leija Böcker= som Dömling hollmen, på Öfwerby, warandes äfwen wäll att af Situationen att intaga effter det gamla giärdesgårdsstället som Rijsängz åboerna ey sielfwa förnekat kunnat, det Böckerhollmen helt ock hållen är belägen på Öfwerbys grund ock ägor, särdeles som det är lijka så grundt emillan det landet som det andra, så att fördenskull Syne Rätten skulle tyckias för dem

Sid 300

drögeligast wara att de med hwarannan ingingo en god förlikning ock brukade denna Böckerhollmen såsom de tänckia giöra med Dömlinge hollmen emedan det så i förtijden warit. hwarwid det ock effter Syne Rättens tanka stadhade, så att alt både med Böcker= som Dömling hollmen kom till sitt gamla bruk Nembl:n att Rijsängen högar dem 2 ock Öfwerby med Renshogen det 3die åhret. Så att detta måhlet icke behöfwes wid TingzRätten wijdare att framhafwa.

d= 5 Julij

Continuerades med synen ock infant sig Syne Rätten på twistePlatzen emillan Odels hemmanen Öfwerby 1. Hollma 1½ å ena sijdan, samt Crono= ock skattehemmanen Nedanberg 2. jemte hellgiärdz Gymnasij hemmanet Slöen på andra sijdan, warandes de förra hemmanens åboer Mickell Nilsson med des moder Dordij Trulsdotter i Öfwerby, ock ifrån Hollma Christen ock Truls Simonsson med Engelbret Torkelsson; På Cronohemmanens wägnar infant sig BefallningzMannen Wällbetrodde Erik Engström med Bönderne Sifwer Olufsson, Pär Sifwersson ock Rasmus Andersson, samt på Gymnasij hemmanet Slöens wägnar Hr Auditeuren Bartolin såsom fullmäktig af Gymnasij BefallningzMannen Wällbetrodde Johan Fehman, berättandes att såsom bem:t BefallningzMan utj samma dagar skulle resa till Giötheborg utj angelagne Embetes ähreder, har han befullmäktigadt honom utj sitt ställe, ock framwiste fördenskull des undfångne Fullmakt af d 28 Junij med högwällborne Hr Baron ock Landshöfdingen Posses skrifttelige Ordres af d 21. Junij sidstl:ne. SyneRätten fant sig befogadt wid Öfwerläsandet af föreskrefne Fullmakt effterfråga hwarföre den icke är effter förordningen skrifwen på behörigt Charta Sigillata; Hr Auditeuren Bartolin swarade, att han förmehnar detta wara ett publicet

wärk, 2do han äfwen ock en Publique Person ock således onödigt att med någon Charta Sigillata wara försedd. Syne Rätten har denna Hr Auditeuren Bartohlins andragne uhrsäkt till öfwerwägende taget ock icke funnit honom utj detta måhlet kunna ansees tahla å Embetes wägnar, hwarmedelst han effter Kongl: Förordningen af år 1686 bör för Charta Sigillata förskonas, utan fast hållre, att han nu kommer utj Consideration som en Privat fullmäktig för en frälse el:r Gymnasij BefallningzMan des utan tillbiuder Högwällborne Hr Baron ock Landshöfdingens bref BefallningzMan Fehman sielf bewista denna synen, som är enligt med Kongl: förordningen af d 27 Now: 1694. att BefallningzMännerne utj egne Personer skola bewista de

Sid 301

Nedrige Synerna, hafwandes icke el:r BefallningzMan Fehman hos SyneRätten sig på något sätt uhrsäcka låtet, hwarföre i betraktande af alt detta SyneRätten fant billigt Hr Auditeuren icke för någon Fullmäktig att ansee. Icke des mindre som både Crono BefallningzMannen war tillstädes ock uppå Gymnasij hemmanet Slöen är boendes LändsMan:n utj Tanums härad Wällackadt Juhl Wetlesson ock en Bonde wid Namn Gudde Biörnsson, altså ock sedan SyneRätten war församlat på twistePlatzen resoluerades inhämpta hwars ock ens berättelse om ägoskildnaden desse hemman emillan i anledning af ett Document som Öfwerbys åboer producerade dat d 8 Decemb: 1599, hwarutjnnan 3:ne wittnen Nils i Änneröd, Joen i Biörcke ock Biörn i Stennings Röd Edeligen wittnat att utj deras ock deras föräldrars tjd har Nedanberg aldrig gådt länger söder än ofwan före Öfwerby Botn ock till det Rees som ligger emillan Öfwerby Botn ock Swaleskiärs Myran ock intet längre söder, utan att det skiedde med ominne, ock så tillbaka igen för wästan Swaleskiärs Myran; först wiste Nedanbergz ock Slöens åboer SyneRätten bort till en lång steen under Berget Bräckefjäll ett tämmeliget stycke söder om där Öfwerby Botn ändas, ock till ett stenrör som ligger på ett litet Berg Sågelid berget kallat, därifrån ock så wjdare bort till en Bergz Kulle merendels med mose betäckt något sunnan för myran Swaleskiär; sedan SyningzRätten warit wid alla desse Rummen ock icke befunnet dem wara enligt med föreskrefne wittnes Edeliga uthåttelse, fölgde syningzRätten Öfwerby åboerna dijt som de förmehte sina delomärken wara liggande Nembl:n en liten stenmahl el:r rör nedan under Berget ända åfwan före Öfwerby Botn ock sedan Nordost på Swaleskiärs Myran, därest hon tager sin begynnelse, hwaremot Slöens ock Nedanbergz åboer protesterade på det högsta; Omsijder ock då SyningzRätten länge gådt omkring ock söckt effter andra kännetekn stadsade Parterna utj fölliande Förljkning, att skildnaden emillan Slöen ock Nedanberg på ena sijdan ock Öfwerby på andra sijdan skall taga sin begynnelse åfwan före Öfwerby Botne Myr på Nordre sijdan utj Botne berget, hwilket sombl:n willia kalla Foserijs berget, hwarest en steen ytterst på kullen blef lagdt på det ett 5 stenarör där anläggias må dock intet längre up än där som backen tager sin begynnelse, därifrån Linia recta up till ett stenrör som uplades på södra Swedie berget ungefärlig utj Öster, ock så därifrån utj ett större stenrör söderst på Såge berget, Norr ifrån Hollma dammen, därifrån Nordost till en stenfljs med ett hackat Kors på Wagnehals berget, ock så

Sid 302

Ända neder därest Swaleskiärs Myhran tager sin begynnelse uppå hwilket ställe några stenar blefwo uppreste till teckn att ett annat 5 stenarör därest uprättas må, ock befinnes detta stället något norr ifrån den Bergz kullen som Slöens åboer kallade Swarteskiär; förbehållandes sig dock Slöens ock Nedanbergz åboer att muhlebetet på föreskrefne ägendom skall för dem hädan effter blifwa samfält ock oförnekliget såsom det förr warit, men hwad skogz hugget widkommer så äger Öfwerby ock Hollma allena därom råda så att Slöens ock Nedanbergz åboer icke skola hafwa något skogzhugge söder om föreskrefne ägoskildnat, däremot skall Öfwerbys åboer wara förbudne att flytta deras giärdesgård länger utj Botne än den nu befinnes stå, som är emillan trångaste Bergen, icke el:r på något annat sätt söka inhägna den delen af Botn som kan wara åfwan före giärdesgården, så att betet där igenom skulle förminskat blifwa, hwilket altijd ock oförhindrat måtte ärkännas för samfält desse hemman emillan, ock som Parterne med denna Förljningen woro förnögde på begge sijdor lätt SyneRätten det därwid beroo.

TILLÄGG

Sid 250

dn 4:de Februarij

N:4

Bonden Anders Andersson i Strängen ock Skiee socken framsteg för Rätten ock gjorde bewissligt igenom Wätte Häradz TingzRätz (Aé: Stavet så) resolution af d:n 22 ock 23 Majj 1703, huruledes han till bruckel. Pant emot 60 Rd: Courant är worden tillärkiändt 1½ Tunna Odels Landz skyld, hwilka 60 Rdr han betalt till Sören Jöensson i Strängen, såsom rätta Odels Man ock arfwinge effter des moder Barbro Haralsdotter; des utan igenom bem: TingzRätz bref af d:n 16, 17 ock 18 October 1705 då han betalt till Bönderna Sören, Knut ock Erick Wätlesson på Öfre ock Nedre Högstad ock deras afljdna Broders sal: Anders Wätlessons Barn 20 d: ock till systrarna, Assa, Marja, Barbro ock Ingierd Wätlesdöttrar 10 d: Smt för deras halfwa T:a skyld som de effter deras sahl: FarModer Marta Rearsdotter i Rällen ärfftt hafwer; sammaledes till Simon Hansson i detta Nedre Strängen, Enckan Anna Hansdotter i Kläckarebord ock Karin Hansdotter i Båhleröd 40 Rdr Courant, där af Broderen 20 ock hwarje systemen 10 Rdr emot 1 T:a skyld i Strängen undfadt, som de effter deras sahl: Moder Moder Marta Rearsdotter i Rällen ärfftt hafwer; ock som han här uppå förwärfwadt sig 3ne laga Oppbod, såssom på första 1½ T:a 1704 d:n 27 Januarij, d:n 2 Majj ock 4:de October samma åhr, ock senare d:n 24 Januarij, 21 Majj ock 16 October 1706 ock jorden sedan oklandrat förstånden är han därå laga fasta begiärandes. Tingz Rätten tog fördenskull denna Anders Anderssons anhållan till öfwerwägende ock befant honom till detta sitt påstående wara så mycket mera berättigadt, som han däruppå sig förwärfwadt 3ne laga föreskrifne uppbod, hwareffter detta halfwa hm:t Nedre Strängen bestående af 3 T:r skyld hoes honom oklandrat förstånden warandes nu des utom hemmanet wärderad ock ey mera befunnet wärdt wara. Men som hos TingzRätten utj underdånigt öfwerwägende kommit Kongl. Förordningen af d:n 2 Majj 1684 hwarutjnnan förmähles att enär skattejord säljes utom Börden, skall den innan laga fasta därå meddelas Kongl. Majj:tt ock Cronan hembiudas; alt så understår sig TingzRätten icke någon laga fasta meddela innan sådan hembiudning

Sid 251

wisas wara skiedder, icke des mindre förblifwer detta 1½ hemmanet Nedre Strängen med alla des förmåhner i Wåto ock torro Närby ock fieran intet undantagandes af alt det nu tilligger el:r hädan effter tillwinnas kan, oklandrat ock opåtalt af föreskrefne arfwinger ock Odels Männer, hoes Anders Andersson, des hustru Barn ock arfwingar såssom annan deras wällfångne Ägendom nu ock till ewärdelige tjder.

No 6

Ländzmannen Wällackadt Jöran Kiepp klagade öfwer Tore Swensson på Elgöhn utj Kiärnöö sockn för det han olåfwandes gådt upp i Ödna giästgifwaregården Wjks giärdet ock wedfält åthskillige asspär till löfz afbrytande, påståendes att han därföre så wäll som andre därwarit, hwilka wjd nästledna Tinget plicktade, måtte saakfällas. Tore Swensson war tillstädes ock berättade sig hafwa taget utj Wjks uthgiärdet ock bethes marck 5 löf Kiärf men ey något mera, hwilket han bröth af träen. Resolutio. TingzRätten pröfwar det denna Tore Swensson som olofwandes brutit löf på ödna giästgifwaregården Wjk, bör denna sin åwäreckan umgiälla med 3 mark Srmt till treskiptes effter det 18. Capit: B:B:L:L: 2 § ock därjemte botha skadan med 10/: Smt, som böra användas till Giästgifwerietz upkomst ock förbättring.

TILLÄGG

dn 4:de Februarij

Sid 250

N:4

När icke
Bonden Anders Andersson i Strängen ock Skiee socken framsteg för Rätten ock gjorde bewissligt igenom Wätte Häradz TingzRätz (Aé: Stavet så) resolution af d:n 22 ock 23 Majj 1703, huruledes han till bruckel. Pant emot 60 Rd: Courant är worden tillärkiändt 1½ Tunna Odels Landz skyld, hwilka 60 Rdr han betalt till Swen Jöensson i Strängen, såsom rätta Odels Man ock arfwinge effter des moder Barbro Haralsdotter; des utan igenom bem: TingzRätz bref af d:n 16, 17 ock 18 October 1705 då han betalt till Bönderna Sören, Knut ock Erick Wätlesson på Öfre ock Nedre Högstad ock deras aflidna Broders sal: Anders Wätlessons Barn 20 d: ock till systrarna, Åssa, Marja, Barbro ock Ingjerd Wätlesdöttrar 10 d: Smt för deras halfwa T:a skyld som de effter deras sahl: FarModer Marta Rearsdotter i Rällen ärfvt hafwer; sammaledes till Simon Hansson i detta Nedre Strängen, Enckan Anna Hansdotter i Kläckarebord ock Karin Hansdotter i Båhleröd 40 Rdr Courant, där af Broderen 20 ock hwarje systemen 10 Rdr emot 1 T:a skyld i Strängen undfäddt, som de effter deras sahl: Moder Moder Marta Rearsdotter i Rällen ärfvt hafwer; ock som han här uppå förwärfwadt sig 3ne laga Oppbod, såssom på första 1½ T:a 1704 d:n 27 Januarij, d:n 2 Majj ock 4:de October samma år, ock senare d:n 24 Januarij, 21 Majj ock 16 October 1706 ock jorden sedan oklandrat förstånden är han därå laga fasta begiärandes. Tingz Rätten tog fördenskull denna Anders Anderssons anhållan till öfwerwägende ock befant honom till detta sitt påstående wara så mycket mera berättigadt, som han däruppå sig förwärfwadt 3ne laga föreskrifne uppbod, hwareffter detta halfwa hm:t Nedre Strängen bestående af 3 T:r skyld hoes honom oklandrat förstånden warandes nu des utom hemmanet wärderad ock ey mera befunnet wärdt wara. Men som hos TingzRätten utj underdånigt öfwerwägende kommit Kongl. Förordningen af d:n 2 Majj 1684 hwarutjinnan förmähles att enär skattejord säljes utom Börden, skall den innan laga fasta därå meddelas Kongl. Majj:tt ock Cronan hembiudas; alt så understår sig TingzRätten icke någon laga fasta meddela innan sådan hembiudning

Sid 251

wisas wara skiedder, icke des mindre förblifwer detta 1½ hemmanet Nedre Strängen med alla des förmähner i Wåto ock torro Närby ock fieran intet undantagandes af alt det nu tilligger el:r hädan effter tillwinnas kan, oklandrat ock opått af föreskrefne arfwinger ock Odels Männer, hoes Anders Andersson, des hustru Barn ock arfwingar såssom annan deras wällfångne Ägendom nu ock till ewärdelige tjder.

No 6

Vid närvarande
Ländzmannen Wällackadt Jöran Kiepp klagade öfwer Tore Swensson på Elgöhn utj Kiärnö sockn för det han olåfwandes gådt upp i Ödna giästgifwaregården Wjks giärdet ock wedfält åthskillige asspar till löfz afbrytande, påståendes att han därföre så wäll som andre därwarit, hwilka wjd nästledna Tinget plicktade, måtte saakfällas. Tore Swensson war tillstädes ock berättade sig hafwa taget utj Wjks uthgiärdet ock bethes marck 5 löf Kiärf men ey något mera, hwilket han bröth af träen. Resolutio. TingzRätten pröfwar det denna Tore Swensson som olofwandes brutit löf på ödna giästgifwaregården Wjk, bör denna sin åwäreckan umgiälla med 3 mark Srmt till treskiptes effter det 18. Capit: B:B:L:L: 2 § ock därjemte botha skadan med 10/: Smt, som böra användas till Giästgifwerietz upkomst ock förbättring.

TANUMS HÄRADS PROTOCOLL PRO Anno 1721

Sid 273

Anno 1721 ifrån dn 30 Januarij till dn 1. Februarij höltz Ordinarie Laga Ting med Menige Allmoge af Thanums Härad å rätten ock wanliget Tingställe Stora Rylland: Närwarandes Cronones BefallningzMan Wällbetrodde Erich Engström, LändsMan utj Häradet Wällacktadt Juhl Wetlesson, med effterskrifne Trowärdige ock Eedswurne Nämдемән: såsom af

Thanums Härad

Juhl Pärsson i GursRöd
Simon Olufsson i Kalleby
Anders Hansson i Hogar
Jöens Hansson i Ahrendahl
Hans Andersson i ErtsRöd
Oluf Olufsson i Liungbytorp

Wätte Härad

Anders Iwarsson i Kroken
Halfwärd Assmundsson i Lommeland
Anders Swensson i Bofwald
Joen Olufsson i Sundby
Mickell Nillsson i Öfwerby
Hans Bartelsson i Wässby

No 1

Den Långsamma skogzEldzsaken ifrån Hästum utj Luur sockn blef nu å nyo förehafft nembl: Odelshemmanet Hästums åboerna Hellgie Olufsson, Nils Eskellsson, Hans Wätlesson ock Oluf Andersson på lilla Hästum, tillika med åboerna på Odels hemmanet Ödsby Jakob Nillsson ock Torsten Jakobsson samt Odels hemmanet Backas åboer Lars Jonsson, Oluf Olufsson ock Mattis Tällesson, hwillka 2ne senare förmenas hafwa warit Banemän till den skogzElden, som bortswedt något smått Kratt för Hästum, hwillket LändzMannen Juhl Wetlesson ock NämdeMannen Anders Hansson werderat till 24 d. Sm, som effter den 25§ utj skogzFörordningen af år 1664 bör halfweras

Sid 274

Till 12 dr, hwillka Hästums åboerna böra kännas wid, emedan de äga både skogen ock haft uthsädet. Men Backas ock Ödsbys åboerna, hwillka nyttiat den sweden som Wallgässen uthkommet, böra ock wara samhällige att betala de utj samma §: uthsatte 5d Sms plickt, nembl. Lars Joensson 26 1/3 öre, Oluf 26 1/3 öre ock Mattis likaledes 26 1/3 lre, Jakob Nilsson i Ödsby 1 d 20 2/3 öre ock Torsten 26 1/3 öre, som dem till effterrättelse å alla sijdor lämnades.

Sid 275

dn 31 Januarij

No 4

Pär Olufsson ock Gullbrand Sigullsson i Sifwerboo ock Luur sockn hade till detta Tinget instämt Oluf Nillsson i Ragneboo tilltalandes honom för en stor dell skog ¼ dels hem:t Ragneboo skall äga ifrån hellgiärdshem:t Sifwerboo, förmodande de att Ragneboo icke bör äga mera skog än ett afgiärde hemmane effter Lag tillkommer. Oluf Nillsson inställte sig till ansvar ock förmente otilltalt få besittia ock nyttia så mycken skog som af alla tider legat under

Sid 276

Ragneboo, Kunnandes han icke mera swara till än ½ dellen af Ragneboo, emedan den andra delen tillhör Kongl: May:tt ock Cronan. Oluf Nillsson blef förehållen att han för samma ½ dell blef uppå begiäran wid hösteTinget 1719 insatt att lösa den ifrån Kongl. May:tt ock Cronan för 20 d. Men han förwägra sig wid samma Kiöpet att förblifwa, emedan han berodde utj de tanckar att få lösa skiöllden tillbaka igien, williandes han gärna Transportera sin Rätt ock skattekiöp på Häradshöfdingen i orten Torger Brun som det ock godwilligt emottog, med försäkran till Sifwerboo åboerna att han sielf tillika med NämdeMännen Jöens Hansson i Ahrendall ock Anders Hansson i Hogar skall nästkommande sommar förfoga sig till den omtwistade skogen, att see ock förnimma om skogzdellningen desse hemmanen emillan, då de skola blifwa tillfredzställte ifall Ragneboo ifrån dem någon skogz Parcke äga skulle.

No 5

PANT Gullbrand Olufsson i Torrim hade Mundtel: hos Häradshöfdingen på Kragenäs tillstådt det han med sin hustrus Karin Nilssdotters goda ja ock samtycke, emot upburne PantePenningar af 30 Rd el:r 45 dr Sm: effterlåtut Anders Bryngellsson des Panterätt utj en fierdedell af Wassby hem:t utj Luur sokn beläget, som des förman utj äcktenskapet Jakob Arngrimsson effter TingzRättens bref af dn 17. 18 ock 19 Januarij 1715 på 12 åhrs Pantedag innehafft; ock som sielfwa odels äganden Enckan Bodell Ränickzdotter förlängt denna Pantedagen för Anders Bryngellsson emot 7 dr 26 /: ock de willkor han utj gamla Pantebrefwet åthniutit, uppå 10 år så att hela des förpantningz blifwer ifrån Dato 16 år; altså kommer hädaneffter halfwa Wassbyn med huus, åker, äng, skog, Marck ock alla andra Lägenheeter, under föreskrifne förpantningzwillkor, att föllia Anders Bryngellsson, des hustru, Barn ock arfwingar först utj 16 år, ock sedan intill des han sine uthlagde PantePenningar utj en samblad Summa igien bekommandes warder.

No 6

SLUT Frans Olufsson i Unnerberg ock Thanums sockn beklagade sig inför TingzRätten öfwer den stora oförrätt honom tillskyndas, i det att han åhrligen måste betala för en ödegård under Årrekläpp 24 öre skatt, ock däremot alldrig nyttia en gräspipa af samma ödegård. förmodandes att TingzRätten honom hädaneffter därifrån befriar. Oluf Andersson ock Jöns Guttormsson i Årrekläpp infunno sig till ansvar, ock föreburo att de af en ödegård, liggande emillan deras hemmane ock Broo, skatta 3 d. 24 öre

Sid 277

Men om det är den ödegården el:r någon annan, som Frans utj Unnerberg mehnar, det kunna de icke weta, men det weta de att denna saken en gång till förne warit instämt, men blef ständande lika fullt. TingzRätten frågade Parterna effter deras skatteböcker, dem de intet hade tillhandz. Resolutio. TingzRätten kan intet finna sig utj detta Målet, innan som Extract uthur Jordebooken uthtages ock wises, hwareffter TingzRätten sedan will remittera denna twisten, såsom warande emillan 2e Crono ock Rusthålldzhemmane upkommen, till wederbörliget Rum, då de ock så förmantes wid nästa Tinget uppå denna stämningen inkomma.

Sid 278

dn 1. Februarij

No 9

*INGÅ
FÖR
SLUT
PRINTE* Bönderna ock Rusthållarne härwid Thanums Compagniet Oluf Bryngellsson, Hans Guttormsson, Erik Nilsson ock Lars Askiärsson i Nedre ock Öfre Rungstung, Simon Olufsson i Kalleby, Gudde i Hellgieröd, Mattis Andersson ock Erik Halfwårdsson i Torball ock Simon Olufsson på Thanums Ödegård infunno sig för TingzRätten ock begiärde att deras ruinerade tillstånd af denna ofriden måtte i betraktande tagas, ock dem däröfwer Tingz Attest meddelas, emedan den satt dem utj så ringa ock fattiga willkor att de ey förmå uthbetala den Landskylliden, som de effter Kongl. ock Rijckz-

Sid 279

Rådetz Præsidentens ock Feltmarskalkkens Högwällborne Hr Grefwe Mörners till åthskillige utj Häradet Extraderade Resolutioner, utj 7 el:r 8 desse sidsta ofridzåhren innehållet: Så kan TingzRätten med trygt samwete bewittna att de alla, såsom wid Landswägen belägne, äro af durchMarcher Inquarteringar ock Fiendens Fouragerande här i Landet, så tillpyntade, att ifall de på en gång el:r ett år skulle uthbetala all deras innestående Landskyllider, skulle deras Rusthåll icke allenast aldeles blifwa ödeliggande, utan ock de nödtwugne med tiggande dem ock deras hustrur samt Barn försöria, warandes i sanning deras willkor så ringa, att de fast litet förmå betala deras Extra ordinarie uthlagor till Crono BefallningzMannen, hwilket attestatum TingzRätten till hwarie handa deras uthseende dem ey förwägra kunde under Häradshöfdingens påskriff att meddela.

Sid 281

Uppboden

No 15

NO 15 För Jakob Nilsson ock Anders Bodolphsson i Öfre Semb blef hela Rusthåldshemmanet Öfre Semb, som de emot skattemanna Rättigheet af öde uptaget, upbudet 2da gången

Sid 282

Anno 1721 ifrån dn 1. till dn 3 Junij höltz ordinarie Laga Ting med Menige Allmoge af Thanums Härad å rätten ock wanliget Tingställe Stora Rylland: Närwarandes Cronones BefallningzMan Wällbetrodde Erick Engström, LändsMannen Wällacktadt Juhl Wetlesson med effterskrifne Trowärdige ock Edswurne Nämдемән: Såsom af

Thanums Härad
Juhl Pärsson i GursRöd
Simon Olufsson i Kalleby
Anders Hansson i Hogar
Jöns Hansson i Ahrendall
Hans Andersson i ErtzRöd
Oluf Olufsson i Liungbytorp

Wätte Härad
Anders Swensson i Bofwald
Joen Olufsson i Sundby
Mickel Nilsson i Öfwerby

Sid 284

dn 2 Junij

Sid 285
No 6

*Cautions
GARAN*
Cronones BefallningzMan Ehreborne ock Wällbetrodde Erik Engström insinuerade utj Rätten en Cautions skriff
Dat: Wetteland dn 24 Octobris 1720 underskrifwen af häradsskrifwaren Wällbetrodde Holger Lundström,
LändsMännerne Wällaktade Swen Swensson på Kiära ock Jöran Kiepp på Sollberg, ock som Swen Swensson är
härutj häradet boendes, war han begiärandes att TingzRätten behagade samma Cautionsskriff behörigen
verificera, hwaraf i anledning TingzRätten noga effter

Sid 286

frågade Swen Swenssons willkor, ock fick till swars, som TingzRätten jämwäll har sig sielf bekandt, att han nu
förtijden är en wällmågande Man, ock icke utj någon skulld el:r giälld fördiupat, som kunde hindra Kongl.
May:tt ock Höglofl: Kongl: Cammar Collegium ifrån den regress ock skadas ärsättiande, som
BefallningzMannen emot all förmodan kunde högst bem: Kongl: May:tt ock Cronan igenom Räntornes
förslösande förorsaka, som honom fördenskull till bewijs uppå Cautions skrifften under Häradetz Sigill
lämnades.

Sid 290

Anno 1721 dn 16. 17. 18 ock 19 Octobris höltz ordinarie Laga Ting med Menige Allmoge af Thanums Härad, å rätten ock wanliget Tingställe Stora Rylland; Närwarandes Cronones BefallningzMan Wällbetrodde Erich Engström, LändsMannen utj Häradet Wällacktadt Juhl Wetlesson med effterskrifne Trowärdige ock Eedswurne NämdeMän: Såssom af

Thanums Härad
Simon Olufsson i Kalleby
Juhl Pärsson i GursRöd
Jöens Hansson i Arendahl
Anders Hansson i Hogar
Hans Andersson i ErtzRöd
Oluf Olufsson i Liungbytorp

Wätte Härad
Anders Iwarsson i Krooken
Halfwård Assmundsson i Lommeland
Anders Swensson i Bofwalld
Mickell Nillsson i Öfwerby
Hans Bartellsson i Wässby

Sid 292

dn 17 Octobris

Sid 295

No 8

Jöens Hellgesson på Torball hade sig till answar Citera låtet åboerna darsammastädes Erick Halfwårdsson, Mattis Andersson ock Iwar Andersson, på det att honom såsom en odels man på sina stiffbarns wägnar tillåtas måtte få bruk ock åsäter på endera af Platzarne därunder antingen Hellene, hwarest Hellgie bor, el:r Snögård därest gamla Halfwård Skog är sittandes, hälst som han därföre Leija ock Landskyld gifwa will. Mattis Andersson Comparerade för TingzRätten ock gaf sitt bifall giärna till att Jöns skulle få Platzen, men Iwar ock Erik nekade därtill på det högsta, ock särdeles Erick som förmente det han ock des syskon som äro odels män böra råda den ägendommen som dem tillhör. Jöns Hellgesson uthlätt sig, att som han hör det gårdboerna så högel. förtryta det han skall få någon Platzen utj bruk, afstår han med des förmenta upsåth, i tancka att försee sig om Platz på ett annat ställe, allenast att han måtte få weta huru mycken Landskyld Mattis Andersson på Barnsens wägnar till honom betala skall; ock som TingzRätten effter nogare öfwerseende på stämningzLängden förnam att äfwenwäll denna saken war instämt till uthräknande ock Jordeskieffte, ock Johanna Amundzdotter i Biörcke som är en arfftagare så wäll som en hustru på Ressöhen wid Namn Ingeborg ey woro tillstädes, så upskiötz med den saken till ett annat Ting.

Sid 298

No 15

Bonden Gullbrand Siullsson i Sifwerboo ock Luur sockn berättade huruledes han Ao 1705 till Låhns bekommet af sal: Probsten Punk utj Thanum 76 dr Smt till att inlösa 1 T:a skyld des odell utj Sifwerboo, hwarföre han ock dn 9. 10. ock 11 Octob: för Thanums Häradz TingzRätt bem. Hr Probst samma Ta skyld hypoticerade ock i försäkran satte; Ock som han sedermera har 1708 dn 1 Feb: samma 76 dr till sal. Probst Pincks efterlåtna änckia Kierstin Hoffgård betallt som des uthgifne quittance med mera omständigheet wisar, alt Fördenskull war han begiärandes till des ock des efterkommande arfwingars säkerheet utj Framtijden, detsamma quittance måtte icke allenast utj Rätten upläsas utan ock ord ifrån ord utj Protocollet inflyta, ock war des innehåld således. Ao 1708 dn; 1 Febr. hafwer Siull Sifwersson i Siullboo till mig Lefwererat de Siuttijo Sex dr.S:m: som iag honom låhnt hafwer till att inlösa sin Jordepart i Siullboo, hwarföre iag ock honom wederbörligen quitterar: Dat: Thanum ut Supra. Kierstine Hoffgård. Säger 76 dr S:M. Kommandes således detta till hwarie handa Gullbrand Siullssons uthseende uppå begiäran till honom att Extraderas.

dn 18 Octobris

No 17

Kläckaren wid Luurs Kyrckia Beskiedelige Oluf Knutsson i Ryrs Ödegård beklagade högeligen huruledes en dell obetäncksamma Bönder ifrån slättbyggden ock andra omliggande grannar tijd effter annan insmyga sig i skogen under ödegården ock således där handterar, att han rätt nu intet har öfriget att bygga ock underhålla sielfwa gården med, warandes eliest detta hemmanet ringa till ägorna ock utan skogen ingra förmåhner så särdeles äger, hwilken om den skulle uthödas, Råkar hemmanet aldeles utj ödesmåll, därföre han ock ödmiukeligen anhåller att honom TingzFörbod därå meddelas måtte. TingzRätten tog denna des begiäran utj öfwerwägende, ock förnam uthaf Nämdens såå wäll som flere närwarandes bewittnande, att skogen under ödegården mycket oförswarligen af främmande handteras, både med granars flående som ock nederhuggan= ock bortförande, ock Fördenskull resoluerade, att hwilken som effter denna dagen understår sig utan Jordägandens Loff ock Minne, att fara dijt utj skogen att hugga el:r hugga låta,

aina andré

Sid 300

el:r ock flår någon gran, den skall betala en Timmerståck med 3 mark, ock mindre Trä med 8 öre, samt däråfwan
uppå plickta för åwärckan effter Lag, som hwar ock en till effterrättelse Länder.

Sid 301

d:n 19 Octobris

Sid 303

Saköreslängd

TB A1a:15

Dokumentet är skadat, har stora bruna partier och på bindningssidan har vissa delar av sidorna blivit bortrivna. Det som sålunda saknas eller är oläsligt, har jag skrivit inom parentes i de fall jag anser mig säkert veta vad som har stått. Ofta är det bara fråga om ett par bokstäver i ett ord.

Sid 309

DOMBOK 1721 WÄTTE HÄRAD

Anno 1721 ifrån dn 24 till dn 27 Januarij höltz ordinarie Laga Ting med Menige allmoge af Wätte Härad å rättan ock wanliget Tingz ställe giestgifwaregården Wijk; Närwarandes Cronones BefallningzMan Wällbetrodde Eric Engström, Ländsmannen Wällacktadt Jöran Kiepp, med effterskrifne Trowärdige ock Edswurne NämdeMän: såsom af

Wätte Härad

(A)nders Iwarsson i Kroken
(Hal)wård Assmundsson i Lommeland
(An)ders Swensson i Bofwald
(Jo)en Olufsson i Sundby
(M)ickell Nillsson i Öfwerby
(Ha)ns Bertolsson i ST:Wässby

Thanums Härad

Anders Hansson i Hogar
Hans Andersson i ErtzRöd
Olof Olufsson i Lifweröd

LÄSERN
N:1

Till Tinget hade åter igien LändsMannen Wällacktadt Jöran Kiepp inkallat Enkan ock qwinfolket Elin Nillsdotter ifrån Platzen Tåhult under Trije hwillken sidstl. Sommar Ting dn 3 Majj af samma LändsMan warit anklagad för begånget Lönskeläger med Gefriden? Corporalen af Östra Skånska Regementet Magnus Söderman osv.....

LÄSERN
Sid 310

N:2

LändsMannen Jöran Kiepp berättade TingzRätten huruledes ett LägersM(ål) sig tilldraget utj odelshemmanet Sällten ock Skiee sockn, i det att qwinfolk(et) Anna Olufsdotter under den tijden hoen hoes EnkeMannen därstädes S...? Hansson tiente, har blefwit besufwen ock ett oäckta Pige barn wid Mårt(ens) Mässotijden framfödt osv.....

Sid 312

N:3

KRM Uppå BefallningzMannens Wällbetrodde Eric Engströms påstående, ock uppå Kongl. Majitz ock Cronans wägnar ägaren till en fierdedell odelsjord utj Torgunöhn utj Tiärnö sockn måtte påläggias betala skatten för åhret 1719 som samma fierding ödelegat bestigandes sig ordinarie ock Extra ordinarie Räntan till 7 dr: 20½ öre S:mt, emedan resten emillan dem ock Söf(ren) på Nödöhen repareras bör, blefwo Förmyndarne för sal: Erick Hanssons utj TorgunÖhen 4. stycken Barn Nembl: Anders Björnsson i Tiärneboo, Lars Olufsson i Wärp och Oluf Guddesson i Torgunöhen befallte af Barnsens tillständiga arf effter skiefftebrefwet samma Summa ock Rest Clarera, på det att Barnsens Fäderne odell därigenom icke skall dem ifrāntagas, hwillket ock är enligt med Häradz Fogde Instructionens 10 §: Härwid påminte Hr Probsten ock Kyrckioherden Baggerus att des tillständiga Rättigheet effter Kongl. Förordningarne ; jämwäll ock för Kyrckian som för samma åhret innestår, icke måtte förwägras. det TingzRätten Förmyndarne befallte likaledes Clarera, ock med ricktiga quittencer hwad de uthgifwa wid Barnens Myndige åhr verificera ock wisa.

23-11-1718
4542

dn 25 Januarij

N:4

HÄST

Beskiadelige dannemannen Knut Andersson i Sör Bufwar och Skiee sokn (inställte (sig) för Tingz Rätten och beklageligen tillkiänna(ga)f att han år 1718? (u)ti s...anden bortmist (en) 5 åhrs gammall Häst så att han icke ...st wetat hwarest han vägen taget, ock var samma Häst Musblackot, medellmåtig stor, med swart Mahen, swantz ock åhl effter Ryggen, samt en liten stiern i Pannan under Luggen, ock något tiokacktigt hufwud; ock som NämdeMannen Beskiadelige Anders Iwarsson i Kroken ock flera Tingsöökande både NämdeMän ock allmoge med grannar ock Råågrannar wiste med honom berättta det han en Häst med åfwannämde teckn bortmist så kunde TingzRätten ey annars giöra att häruppå lämna Knut Anderson i Sör Bufwar en sandfärdig attest under Häradshöfdingens Sigill, ock därjemte hoes hwilken han händer förekomma om denna sin bortmiste Häst ansökning att giöra, på det tienstflitigste till återfående recommendera.

Sid 313

N:5

HÄST

Oluf Tormosson i Wässgården hade genom Laga Citation inför TingzRätten sin hustrus stiftader Oluf Hansson i Ödsby begge utj Näsinge sockn boendes inkalla låtet, tilltalandes honom för bem:te sin hustrus arf ock odell utj Ödsby, ock enär den skall blifwa uthräknadt osv.....
....att Olof Tormossons hustru Ragnilla Lyttersdotter Ao 1707 dn 28 ock 29 Januarij först effter des Fader ärfft 2 Sett: 4/27 dels skulld, sedan effter des Moder sal: Maria Anolfzsdotter 6 Sett:, ock sidst effter samma Moder utj LösningzPenningarne med styffaderen Oluf Hansson 1/3 dell osv.....

Sid 314

N:6

HÄST

Enckan Anna Erickzdotter ifrån Juls Röd ock sokne skraddaren Nils Bryngellsson i Buskewijk under Röd wid Strömstadh inkommo begge för TingzRätten ock gåfwo tillkiänna det de äro wäll ock wänligen öfwerens komne angående de 2/9 delar Nils Bryngellsson med flere des släckt ock anförwanter ärkiänna sig äga utj JulsRöd, Nembl. att denna hans swägerska Anna Erickzdotter, som är en gammall åhlderstegen hustru, skall odrifwen få besittia ock bruka föreskrifne 2/9 delar utj Juls Röd intill sin dödsdag. Skolandes hon wara ansvarig före att icke någon annan af arfwingarne till denna Jorden skall henne i någor måtto tilltala el:r oroa; ock skulle merbesagde des swägerska emedlertijd få någon bättre Lägenheet, så att hon har lust att flyttia därifrån skall det ock wara henne effterlåtet, däremot att hon åhrligen effter handen reparerar ock förfärdigar husen utj möjligaste måtto, dock utan att sökia henne för Huseröta effter någon Formell Husesyn; ock som de på både Sijdor med denna Förlijkning åthnögdes, blef den uppå deras begiäran dem till rättelse utj Protocollet författadt.

Sid 315

N:7

HÄST

Sedan såsom Bryngell Swensson i Hollkedahlen inför TingzRätten uthlåtet sig willia gifwa Pigan Angiäll Halfwårdzdotter i Mardahl 3 dr S:mt för de 3½ år hon warit hoes dem öfwer det hon af sin arf hoes honom betalt födan, uthfäste Pigan Angiäll sig däremot intet vidare att tala honom till, utan skola dereffter denna dagen wara wänner ock wäll förlikte.

N:8

PANT

Jören Björnsson på Daffteröhen utj Tiärnö sockn berättade inför TingzRätten det han med sin Kiära hustrus goda Ja ock betänckiande Pantsatt till åboerna på Trije Stenar Nillsson ock Oluf Olufsson 1/8 dell utj hellgiärdshemmanet Trije, som skall wara 9 Settingar åhrlig skyld halfdelen hwardera, emot upburne ock undfångne 60 Rd: Courent el:r 90 d:S:mt ock det uppå 30 åhrs Pantedag; ock som denne Jöran inför TingzRätten widgådt sig föreskrifne Pante Summa ricktigt åthniutit, altså updrages ock effterlåtes Stenar Nillsson ock Oluf Olufsson med deras hustrur. Barn ock arfwingar att under brukelige Pantewillkor nyttia ock behålla 1/8 dell utj Trije, med alla de tillhörige förmåhner af hwad Namn det wara må, först utj 30 år, ock sedan intil des de sina uthlagde 60 Rd: utj en samblat Summa igien bekommandes warda och hwad den andra 1/8 delen utj Trije widkommer, som Jöns Pärssons på Dafftöhen Barn och arfwingar hwaraf en wid Namn Gunnar Pärsson tillstädes är, så uthlått han sig på sine syskons wägnar för Lega ock Land skyld utj 6 åhrs tijd willia lämna dem den samma oklandrat ock opåttalt förswarligen att häfda ock bruka; hwarwid BefallningzMannen Wällbetrodde Eric Engström påminde att Kongl. Maj:t ock Cronan måtte förbehållas des Rätt utj denna 1/8 delen utj Trije för Jöns Pärssons son Pär Jönsson, hwilken till Noriet afwijcket. det öfriga Måhlet som Stenar ock Oluf Jöran instämt för, angående den af BefallningzMannen giorda Execution, så blef det emillan dem uphåfwet ock alldeles efftergifwit.

*Pante
Rätt*

N:9

Enar Andersson i Ödsby ock Näsing Sockn bekiände friwilligen för TingzRätten det han upburet och emottaget af des sal: hustrus Brorson Nills Olufsson i Ödsby, som är bättre odelsägare till den fierdingen han hittills åboet utj Ödsby, dels som giffingzMan därtill på sin hustrus wagnar ock PantningzMan af systemen Anna Lyttersdotter till 6 Settingar Kannor Jord För 65 Rd Courent effter TingzRättens bref af dn 28 ock 29 Januarij 1707 ock af Anders Lyttersson 1½ Setting för 18 dr 24 öre en Summa af 116 d: 8 öre S:mt ock det emedan des sal: hustru Ingrid Lyttersdotter honom genom Testamente af dn 6 Octobris 1713 till arfwinge Lagligen kallat, blifwandes utj denna Summan inberäknadt både de 10 Rd: Enar warit skyldig Oluf Tormosson i Wässgården hwillka Nills effter denna dagen skall swara till ock Huserötan som Nills af Enar präfenderar, så wäll som hwad Enar åter för en bekåstadt syn uthlagdt, emillan Ödsby ock Cronofierdingen Högebohult; ock som Enar så medelst för sine uthlagde Pante Penningar är worden förnögd, altså updrager ock Transporterar han på Nills Olufsson des hustru, Barn ock arfwingar all sin hittills utj Ödsby Jorden hafwande Panterätt utj Huus, åker, äng, skog, Muhlebet med hwad flere förmåhner under detta hemmanet lyda kan, att nyttia ock bruka så länge han ock de andra odels arfwingarne därom åsämias kunna.

Sid 316

N:10

*TB
MNT*

Bonden Stenar Engelbretsson i Norre Walex insinuerade utj TingzRätten ett skriffteliget wittnesbörd af dn 8 Nov. 1720 underskrifwet af Wällärde Comminister utj Skiee Pastorat Hr Lars Wefwendahl, Bönderna Oluf Bryngellsson ock Simon Olufsson af Södre Walex, harutinnan de bewittna att des gamla sängliggande hustru Marta Halfwårdzdotter såsom Barnlösa folk af godt berådt Mode ock fullkommelighet förstånd skiänckt ock förährt honom all des lösa ägendom i Boot ifall Gud henne före honom hädankalla täcktes, warandes systemen Anna Halfwårdzdotter i Norre Skiärs gården tillstädes både då ock nu inför sittande Rätten, ock bekiände det hon med sin systers Disposition är wäll förnögd, ock särdeles så mycket mera som hon ifrån detta Testamentet eximerat des Kista ock alla skurna kläder, ock dem till henne ock hennes Barn förährt; ock som TingzRätten wid effterfrågan förnam att utj Boot ingen Fast ägendom war tillfinnandes ock således icke stridande emot Kongl: Förordningens 1 §: af år 1686 dn 3 Julij blef detta Testamentet Laga Krafft tillägnadt, så framt Testatrix? det med sin död sielf bekräftar.

dn 26 Januarij

N:11

*Kam
(SLÖT)
UPPSTÄLLT*

Anders Halfwårdsson på Ödöhen ock Tiärnö Sockn tilltalade Hans Pärsson /Aé: Rätteligen Hans Eriksson enligt vigselbok och dödbok 1730/i Wässgården ock Näsing sockn, som fådt sal: Nils Hellegiessons Enckia utj Öfre Högstad Ingrid Wättlesdotter till äckta, samt flere Nills Hellegiessons arfwingar, angående den resterande Crono Rantan för året 1719 des ½ gård ödelegat, ock det i anledning därpå att Crono BefallningzMannen uppå Kongl: Maj:ts ock Cronans wagnar till denna Rantans indrifwande påminnelse giordt, hwillken ock nu effter inlagd Räckning hade till att fordra med Kyrckio och Prästetijonden inberäknad 20 d: 18 öre S:mt, williandes han efftergifwa hwad han kan hafwa att fordra utj Landskyld äfwen ock hwad han det året användt till BåtzMans uthredning. Hans Pärsson i Wässgården på sin hustru Ingrid Wättlesdotters wagnar samt arfftaganden Jöns Pärsson på Daffteröhen å egen ock des Bror(s)barns Elias Pärssons arfwingar ock Anund Mattsson i Hogar inställte sig för TingzRätten. Men ifrån Kierstin Nillsdotters i Walebacken Karin Nilsdotters i Hielmstad ock Hellgia Nillsdotters i OlufzKiär arfwingar kom ingen tillstädes. Hwillka kunde härtill ingen ursäckt förebringa utan underkastade sig Rättens rättwisa uthslag, dock förmente de odels äganden bör bestå någon delen därpå. Resolutio. TingzRätten befinnet det Hans Pärsson i Wässgården ock Sal: Nils Hellegiessons samtel: arfwingar böra allena betala till Kongl: Maj:t ock Cronan föreskrifne 230 d:18 öre S:mt. Enckan tillkommer 1/3 dell 6 d: 27 1/3 öre, ock den öfrige resten äfwen som de arfftaget hafwa, hwartill skiefftebrefwet af dn 10 Martij 1719 nogsamt anledning gifwer, kunnandes TingzRätten icke se det Anders Halfwårdsson med Rätta kan påläggias betala något utj föreskrifne Ranta, emedan han nog lidet därigenom att han efftergifwit sin Landskyld ock hwad han kåstadt på BåtzMans uthredningen, ock det så mycket mera som han intet warit wällande till att hemmanet det året ödeblifwet.

Sid 317

N:12

*UPPSTÄLLT
BRUKAT
PÅ
ÖDEBÖR*

Crono BefallningzMannen Wällbetrodde Eric Engström berättade huruledes en Beskiedelig ung dräng wid Namn Oluf Gunnarsson i Slöen har anmält sig till att af öde willia uptaga ¼ dell utj Cronohemmanet Grälös innegården, om honom däremot några Friheetz år till hem:tz Cultur ock uparbetande förunnas måtte osv.....

Sid 318

N:13

Förmynd. Fant TingzRätten skiählgt uppå Wällick Bryngellssons i Biörcke anhållan att Licentera ock befria honom ifrån det Förmynderskapet förra Häradz skrifwaren Walldenström honom 1719 dn 2 Septb: påkastadt för Knut Månsson i Böö, som nu befindes vara sine 16 åhr gammall, dock som TingzRätten icke noghsamt weth om ben:de Knut är kommen till den mogenheet att han kan råda sig sielf, så pröfwes billigt wara det Knutz Broder Nills Månsson, som wid gårdsbruket utj Böö blifwet qwarfsittandes, bör uppå arfwen inseende hafwa, det han ock så sielf närwarande ock godwilligt undergick.

N:14

Förmynd. Förmyndarne för sal: Anders Halfwårdssons i Eek ock Luur sockn Barn ock arfwingar Erick ock Halfwård Anderssöner, Oluf Halfwårdsson i Söle ock Halfwård Halfwårdsson i Hielmberg samt Torckell Guddesson ifrån ElgÖhen infunno sig för TingzRätten till att begiära det deras Förlijckning de träffat med hwarandra om besittningen på ödna halfwa hem:t Wälle utj Luur sockn beläget, hwilket 2 åhr 1719 ock 1720 ödelegat, ock Barnen för 40 Rd: Courent utj Pant äga effter Pantebrefwet af dn 17 ock 18 Januarij 1715 måtte utj Protocollet infördt blifwa, Nembl: att Torckell Guddesson till denna Fardagen skall bem:te halfwa Wälle till brukz taga, ock det odrifwen behålla utj 20 åhrs tijd, skolandes honom så lång dag förunnas, för det han hemmanet uthur ödes Måhlet uptager ock det hädaneffter förswarligen häfdar ock bruka låter ock på det att de på begge sijdor måtte hafwa något att rätta sig effter, blef deras Förlijckning utj Protocollet författadt, ock LändsMannen Wällackadt Juhl Wetlesson, samt NämdeMannen Anders Hansson i Hogar befalle med första Lägenheet däröfwer en Husesyn anställa. Odels äganden Pär Andersson i Kijll har warit hoes häradshöfdingen ock sig uthlåtet att han intet mäktar med detta hemmanet till brukz taga, ock förty får wara lika nögd huru därmed förfares. Förmyndaren förmentes wid detta tillfället till Kongl. Majj:tt ock Cronan betala Räntan för förflutna 2ne ödes åhren, ock det sedan till förhögnig uppå Pante Summan komma låta.

Sid 319

N:15

NRV Sal. Ingrid Lyttersdotters ujj Ödsby härwarande syskon ock syskons Barn ock deras Rättzinnehafware Nills Olufsson i Ödsby ock Oluf Tormosson i Wässgård på sin hustrus Ragnild Lyttersdotters wägnar infunno sig för TingzRätten ock ödmjukeligen begiärde att bem:te Ingridz 6 Settingar 2 Kannor odell utj Ödsby som Barnlös bortdödt, måtte emillan dem Lagligen skiffas och delas, hwilken begiäran TingzRätten dem ey förwägra kunde utan företog sig denna arfzdelningen på fölliande sätt; Först upräknades hwilka som till föreskrifne Jord äro arfftagander Nembl: Broderen Amund Lyttersson, hwilken för tijden bor utj sohn i Noriet, därnäst andra *Wässgård* Broderen Anders Lyttersson Mällegården, 3die Broderen Oluf är död ock lämnat effter sig närwarande Nills Olufsson, så systeren Anna Lytters dotter, hwilken igenom döden aflidet ock lämnat effter sig en dotter wid Namn Marta utj Noriet wistandes ock sidst half systeren Ragnild Lyttersdotter. Oluf Tormossons hustru, Sedan gjorde sig TingzRätten underrättadt huru mycken Jord sal: Ingrid utj Ödsby tillfallet ock befant af skiefftebrefwet Dat: d. 2 Februarij 1691 att hon effter Faderen sin ärfft 4 settingar 2 ¼ Kanna tillsammans 6 sett: ock 2 Kannor. Uthaf föreskrifne Jord ärfwer fördenskull halfsystemen Ragnild effter det XI Cap. ärfda B;L:L: ¼ Part som är 1. setting 2½ Kanna ock Broderen Amund som är i Noriet 1. Setting 1 4/7 dels Kanna som Kongl: Majj:tt och Cronan förbehålles till vidare. Anders Lyttersson el:r des Rättz innehafware Nills Olufsson 1. Setting 1 4/7 Kanna, ock likaledes på sin Faders Olufz wägnar 1. Setting 1 4/7 Kanna, ock systeren Annas dotter 2 11/14 Kanna, som äfwenwäll till Hans Kongl Majjts Nådiga uthslag Sequestreras. Hwilket wederbörande till effterrättellse uthur Protocollet Extraderas.

Sid 320

N:16

TESTAM. De gamla Follken Bryngell Swensson ock hans Kiärällskeliga hustru Marin Simonsdotter ifrån ¼ dels hemmanet Hällkedahlen utj Skiee sockn yttrade sig för TingzRätten det deras Mening ock tancka såwida öfwerens kommet att som de nu är 2ne nästan uthgamla hion, som intill denna stunden utj ett Kiärliget ock förtroliget äckterskap lefwat dock utan Barn ock Lifzarfwingar, hwaraf i betractande de också sins emillan slutadt ock belofwat att giöra hwarandra till sina arfwingar utj all den lösa ock förwärfwade ägendom utj Boo deras finnas på fölliande Conditioner, att ifall Gud skulle täckas Bryngell Swensson före des hustru ifrån denna Werlden kalla, skiäncker ock förunnar han sin Kära hustru Marin Simonsdotter att sittaa utj oskifft Boo otilltalt för des arfwingar intill dödedagen, men skulle hon få det sinnet att effter hans död willia förandra sig utj annat äckterskap, skall ägendommen skiefftas emillan henne ock hans arfwingar effter Lag, samma willkor effterlåter hustru Marin Simonsdotter sin Kiära Man så framt hon förän han aflida skulle, warandes icke mera Fast ägendom nu witterliget utj Boot än 3 Settingar skyld utj Hollkedahlen, de andre settingarne äro aflinge ock förpantningz godz ock som detta deras Testamente icke är emot Lag ock Testamentz Förordningen af dn 3 Julij 1686, stridande

kunde TingzRätten ey annars göra än därtill gifwa sitt krafftiga bifall, ock densamma till effterrättelse uppå deras begiäran utj Protocollet att författa låta.

N:17

Köp
Hans Larsson i Wadalen ock Skiee sockn bekiände inför TingzRätten det han med sin Kära hustrus goda Ja ock samtycke såldt ock afhändt som han ock här med sällier ock afhänder all sin ärfde odelsjord utj $\frac{1}{4}$ dels hem:t Wadalen skyllandes åhrligen 6 settingar, till Enar Andersson ifrån Ödsby utj Nälinge sockn, de hustru Barn ock arfwingar emot upburne Siuttijo Twå dähler S:mt; Men som TingzRätten wid närmare effterfrågan förnam att Hans Larssons wahnföra syster Marta Larsdotter äger en skieppa af denna Wadahls jorden, ock Man än icke wist weth huruwida hon för sin dell kan med detta Jorde Kiöpet wara förmögd, altså resolverade TingzRätten det Enar Andersson bör hennes 24 d:S:mt: hoes sig innehålla intill Sommar Tinget, då Hans Larsson med henne inför Tinget må komma tillstädes, och sin Mening i tijd tillkiänna gifwa. Skolandes ock då Enar ett fullkommeliget Kiöpebref på hela fierdingen hafwa att förwänta.

Sid 321

dn 27 Januarij

N:18

— Probsten ock Kyrckkoherden Hr Baggerus utj Skiee insinuerade på Skie Kyrckias Förståndares wägnar en afkortningz Längd Dat: osv

N:19

*Förmedling
Förmedling*
— Gymnasij Befallningz Mannen Wällbetrodde Johan Theman begiärde det TingzRätten behagade Examinera en des insinuerade Förmedlingz Längd på 2ne Gymnasij Gothoburgensijs Frällse hemman här utj Häradet belägne såsom Ringdahlen som 1683 ifrån $\frac{1}{2}$ till $\frac{1}{4}$ dell, ock Nyckleby äfwenledes ifrån $\frac{1}{2}$ till $\frac{1}{4}$ dell 1688 äro wordne förmedlade; ock som det i sanning befantz att de sin Förmedling tillgodo niuta, kunde TingzRätten ey annars göra än däröfwer sin sandfärdiga verification Lämna, äfwen ock att ingen öte Penning föruth Ryckes af ey el:r sakören för åhreh 1718 ock 1720 fallet.

N:20

Köp
För TingzRätten framträdde Sal. Pär Larssons i Follkestad Östergården arfwingar Sonen Truls Huustyfft, samt Rear och Anders Pärssöner i Follkestad ock jemte aflidna hustrun Runnog Larsdotters son Oluf Anundsson ifrån Huustyfft alla odels ägander till $\frac{2}{9}$ delar Jord utj Follkestad, ock friwilligen bekiände det de af deras syskone Barn Hans Halfwårdsson i Follkestad till förhögnig uppå ärmälte Jord, som deras Förähdrar till Sal: Halfwård Larsson emot 60 Rd: Courent el:r 90 d:S:mt bortpantadt effter TingzRättens Pantebref af dn 26 Octobris 1691, upburet en Summa af 15 Rdr Broder Broderlutt ock syster systerlutt, hwaremot de så medelst ifrån sig deras hustrur Barn ock arfwingar odells sällia ock afhända all den Rätt ock förmåhn de till desse $\frac{2}{9}$ delar utj Follkestad ägdt el:r äga kunna, till föreskrifne deras Farbroders och systers son Hans Halfwårdsson, des hustru, Barn ock arfwingar med alla des underliggande Lägenheeter i Huus, åker, äng, skog, Marck, Fiske, qwarn ock Torpeställe med hwad mera nu tillligger el:r hädaneffter tillwinnas kan, som annan sin rättfångne ägendom, oklandrat ock opåtallt, att få nytia ock bruka nu ock till ewärdeliga tijder: blifwandes således 112 dr 16 öre S:mt: som desse $\frac{2}{9}$ delar utj öster Follkestad Hans Halfwårdsson utj Kiöp Kostadt hafwer som honom till säkerheet utj Protocollet uppå begiäran infördes.

Sid 322

N:21

Testament
Sören Helligiesson i Mörcken såsom siuk warande ock Tarall Pärsson i Knaråhs ock Lommeland Sockn insinuerade igenom Nämde Mannen Beskjedelige Halfwård Assmundsson i Lommeland ett skriffit: Testament Dat: Knaråhs dn 28 Januarij 1719 underskrifwet af gräntzeTullaren Eric Ericksson och Hans Nillsson i Unnerberg, hwarutinnan de bewittna det Oluf Jonsson ifrån Åberg, då han legat på sitt yttersta skolat skiänckt ock förährt all sin ägendom, såsom Barnlös, till sin släckt äfwännämde Sören Helligiesson ock des hustru Anna Hansdotter i Wästermörck ock Tarall Pärsson i Knaråhs. Men som TingzRätten icke har sig bekant hwad desse follken härmed Intenderat, så kunde TingzRätten ey el:r sig om samma Testamente uthlåta utan lämnar det till rätta arfwingarnes vidare åtall Lagligen att utföra.

Uppboden

N:22

WAA 260

Torsten Trullsson i Tiärnebo och Tiärnöö sockn presenterade utj Rätten ett Kiöpebref Dat: Strömstadh dn 23 Januarij innewarande. hwarutinnan wisas att han för 150 d: S:mt af RådMan Nills Andersson och des Broder Lars Andersson sig tillhandlat deras halfwa gård Gullnäs, begiärandes att samma Kiöpebref måtte utj Rätten upläsas, och sedan till oppbod komma. som ock så skiedde
1:a gången

N:23

NämdeMannen Anders Swensson i Bofwalld hade Ano 1704 dn 20 Octobris af Söfren Mattisson på LångÖhen och Tiärnöö sockn tillhandlat sig 10 sett: odels skyld utj samma Bofwalld hwarföre han war begiärandes att samma Jordekiöp måtte Lagligen upbiudas. som ock blef effterkommet
1:a gången

Sid 323

N:24

Halfwård Hanssons och Hans Pärssons arfwingar utj Bålleröd och Skie Sokn bewiste med ett Kiöpebref Dat: Rellen dn 26 aug. 1710 deras förfäder emot 40 Rd: Courent sig på 8 åhrs Pantedag till Pantadt 8 Settingar 3 Kannor odells skyld utj hemmanet Bålleröd. och som Pantedagen nu öfwer 2 åhr är tilländalupen. och de icke bekommit sina uthlagde Penningar igien. woro de begiärandes detsamma hypoteque måtte dem till säkerheet utj Protocollet författas och arfwingarne till igien lösen upbiud:
1:a g:

N:25

Frans Olufsson i Högstad och Skiee sockn lätt utj Rätten upbiuda hemmanet Högstad. som han sig tillhandlat för 263 d:S:mt bestående af 4 Tunnors skyld. och det
3die gången

N:26

För Jöran Månsson i Hwallbäck blef hemmanet Hwallbäck af 2 Tunnors skyld bestående som han sig för 60 Rd: Courent af rätta odels äganderna tillhandlat. upbiudet
3die gången

N. J. M. G. E.

Sid 324

Anno 1721 från dn 22 till dn 24 Maj höltz ordinarie Laga Ting med
Menige Allmoge af Wätte Härad å rättan Tingstad giästgifwaregården
Wijck; Närwarandes Cronones BefallningzMan Wällbetrodde Eric
Engström, med effterskrifne Trowärdige ock Eedswurne NämdeMän;
Såsom af

Wätte Härad
Anders Iwarsson i Krooken
Anders Swensson i Bofwalld
Halfvård Assmundsson i Lommeland
Joen Olufsson i Sundby
Mickell Nillsson i Öfwerby
Hans Bertelsson i Wässby

Thanums Härad
Jöns Hansson i Arendahl
Juhl Pärsson i GursRöd
Anders Hansson i Hogar
Hans Andersson i ErtzRöd

Sid 325

N:1

Hör Ifrån Lahne Häradz Tingz Rätt har ett qwinfolck wid Namn Christina Stubb 1720 dn 5 Februarij blefwet hijt till Wätte Härad remitterat. såsom Forum Compitens att stånda till Rätta för ett begånget enkelt Hoor utj hemmanet Sundby ock Hogdals Sockn med en underofficerare under Elfzborgz Regemente wid Namn Hans Billing, som sig för Fälltwäbell skolat uthgifwet. men wid Stånge ock Sotenäs Häraders Ting dn 15 Februarij 1720 befunnetz då giärningen skiedde att hafwa warit Sergeant, men sedermera antagen till Förrijdar som med mera omständigheet af det ifrån Lahne Häradz Tingz Rätt hijt sände Extractum Protocollij nogsamt är tillseendes i hwarföre det ock nu utj Rätten uplästes. ock däruppå Christina Stubb förehållen huruledes hon täncker bewisa detta häfdandet att wara skiedt under äcktenskapz löffte, osv

N:2

*Lögern
i Wättern* Emedan wid sidsta Tinget Bonden Simon Hansson i Sällten blefwet pålagdt befria sig med Eed ifrån qwinfolcket Anna Olufzdatter. som honom beskylt under den tiden hon där tient henne med Barn hafwa rådet. altså infant han sig nu för Rätten samma wärjemålls Eeden att afläggia osv

N:3

*Lögern
i Wättern* Widare framställte sig qwinfolcket Gurog Erickzdatter ifrån Platzen Hassledahlen under Skogar ock Hogdahls sockn. som Ao 1718 haftt Barn med då warande ock på Sundsborg Commenderade Artillerie Capitainen Gabriel Lodhe osv..... gällde wärjemål i samband med beskyllning om faderskap.

Sid 327

N:4

Wättern Angående huseröta på "Giörloug" till hwilken ända han bem:te arfwingar inkallat Nembl: Sonen Oluf Hansson i Sundby ock Mågen Assmund Giötersson i Lifweröd samt sal: Hansses hustrus systerson ock arfftagande Anders Nillsson i Massleberg, hwilka äfwen Comparerade ock widging fullan det deras Sal: Fader Hans Rasmusson halfwa Giörloug en tij till brukz hade men osv Målet slutar på sid 328.

Sid 328

N:5

*Exgods
i Wättern* Bonden Joen Olufsson på halfwa Cavallerie Beneficij hem:t Guddebo gaf Rätten till förstå huruledes Högwällborne Hr Baron ock Landshöfdingen Nils Posse igienom Resolution af dn 28 Februarij sidstl. tillåtet honom emot wissa Friheetz åhr få till brukz uptaga halfwa Guddebo som en tijd ödelegat osv.....

N:6

*Brand
sido* Bonden Nills Bryngellsson i Prästebolshemmanet Wadalen betr. "att TingzRätten noga skall undersökia huruwida honom en skälig Brandstod skall kunna tillåtas, så wida åboen finnes oskyldig till den olyckeliga Händelsen, som hoes honom 1719 om Währen tillstöth. det att en stuga med Lofft öfwer samt ett gammalt Bryggerhuus upbrändes. med mera" osv

Sid 328

N:7

*ÖDELED
UPPÅ*
Från Tingzbordet upstod Cronones BefallningzMan Wällbetrodde Eric Engström ock berättade huruledes han med mycken Möda ock besvär förskaffat en Beskiedelig åboe wid Namn Anders Swensson på ödna Fierdingen Wassboll utj Grällöös By ock Skie Sockn belägen, hwillken 3 åhr ödelegat, af det tillfället att förra åboen Oluf Olufsson som utj 40 åhrs tijd där bodt, igenom döden aflidet, ock effter Nämndens så wäll som grannars intygande icke det ringaste effter sig lämnade, hwaraf huserötan effter hållen husesyn d 11 Martij sidstl. till 38 d:22 öre S:mt kan blifwa betallt. osv.....

Sid 330

N:8

*CAUTION
(CARPENT)*
Cronones BefallningzMan här utj Fögderiet Ehreborne ock Wällbetrodde Eric Engström gaf Tingz Rätten till kiänna huruledes des Embetes skyldigheet åligger giöra Kongl: Maj:t ock det Hög Lofl: Kong: Cammar Collegium försäkrat med wedershäftigt Caution för den oppbörd, som honom under denna sin Fogde Beställning kan anförtröts, ock till den ändan nu insinuerade en af des swäger ock LändsMännerne Jöran Kiepp på Sollberg ock Swen Swensson i Tierra underskrifwen Cautions skriff Dat: Wetteland dn 24 Octob: 1720 med begiäran att densamma måtte effter wanligheeten af TingzRätten verificeras. osv.....

Sid 331

N:9

ARV
BefallningzMannen Wällbetrodde Eric Engström gaf TingzRätten till förstå det han effter Pär Hansson på RamsÖhen utj Caduque Medell för sonen Mattis ock dotteren Anna upburet arfwe Penningar den förre 7 dr 14 öre ock den senare 3 d:25 öre emedan de en Långsam tijd ock då skiefftet 1719 dn 24 Junij hållet blef, utj Noriet wistades, hwillket Man till des effterrättelse uppå begiäran under Häradshöfdingens hand ock Signethe Extradera welat.

N:10

*ARV
LÄNED*
BefallningzMannen Wällbetrodde Eric Engström insinuerade utj TingzRätten en afkortningzLängd uppå 1719 åhrs Härad's Räntor här utj Fögderiet, som blef Examinerad hwad Wätte Härad widkom, och som den befantz ricktig ock sandfärdig, blef den effter wanligheeten verificerad.

N:11

*EXAMIN
W. FERT
E. OMBUD
DRÖBBER*
Regementzskrifwaren wid Bohus Lähns Dragouner Wällbetrodde Hindrik Wallecke begiärde att TingzRätten behagade Examinera effterskrifne Förtekningar, ock sedan ~~dör~~örfwer meddela honom TingzRättens wederbörliga verification osv.....(Aé: Några förteckningar finns inte tillsamman med domboken)

N:12

*TWIST
(CARPENT)*
Oluf Hansson i Sundby hade till Tinget instämt des hustrus sal: Mans Broder Joen Andersson i Wässby ock Näsing sockn, tilltalandes honom Imo för det han förwägrar honom bruka des hustrus Olug Olufzdöters effter des sal: dotter Gunnila Olufzdotter tillfallne 13 Sett: jord utj Wässby ock 2do att han förwägrar honom inbörda Nills Anderssons, des hustru Elin Torstensdotter effter hennes son tillfallne 13 Sett: på det han såmedelst icke skall ärhålla fullt bruk, emedan detta Wässby består af 6 Tunnors odellskyld ock 1. Tunna Kyrckioskyld, förmodandes att som han oskiäligt detta gör, han med lagens twång må bringas till raison igien. osv

Sid 332

N:13

PANT
Samtl. Bryngell Biörnssons i Sundby ock Näsing sockn Barn ock anförwanter sonen Nills Bryngelsson i Wadalen på egen ock des 2ne systrars Anna Bryngelsdotters i Christiania i Noriet wistandes ock Barbroo Bryngelsdotters i Gåshullt i Hogdals sockn tienande wägnar samt Jöran Erlandsson i Eek ock Lur sockn på des omyndiga systerson Anders Biörnssons ock Anders Erlandsson i Högebohult på des hustrus Elin Bryngelsdotters, samt swärmoder Gurog Jonsdotters ock omyndiga syserdöttrars Dordij ock Anna Biörnsdöttrars wägnar osv.....

Aé: Målet gäller pantsättning av jord i Sundby

(no 332)

dn 24 Majj

N:14

Sedan TingzRätten öfwerhört de beswär Didrik Torbiörnsson på Brewijck ock Öhen Kåster hade att föredraga emot Jöran Olufsson i Bålleröd angående en Koo bem:t Didrik 1718 om Hösten emot 6 Mynteteken till honom försåldt med Conditioner att återtaga ock Sillfwer Penningar i stället lefwerera. ock befunnet desamma af ringa värde; altså ock i betraktande därpå dömde TingzRätten det Kiöpet emillan dem begge. som för så många år tillbaka är wordet slutadt i den tiden som Mynteteken woro i sin fulla gång. så att Didrik Torbiörnsson icke på dem kommet till Korta. så framt han dem till sine uthlagor användt. bör blifwa beståndandes. ock Didrik Torbiörnsson wara förnögd med hwad han en gång ärhållet. så framt icke någon annan Resolution som Mynteteken kullkastar i dagz Liuset Kommer.

N:15

Enckan Anna Erikzdatter i JulsRöd hade till Tinget instämt Anund Jonsson i Baggeröd ock fordrade af honom 2 Rd: Courent dem hennes sal: Man i Lifztijden till honom Låhnt. Anundz hustru Börtä Larsdotter infant sig i Mannens ställe ock kunde icke neka till skulden, men osv.....

N:16

Borgaren ock Inwånaren utj Sogen i Noriet Wällackadt Swen Torstensson begiärde inför TingzRätten det des syster Enckan Bodell Torstensdotter på Tjärneboo måtte påläggias wisa på hwad sätt hon är kommen att äga ½ odels hemmanet Tjärneboo. hwilcket warit deras sal: Moders Odell. befinnandes han sig myckiet förorättigadt ifall hon som systeren har igenom hwariehanda skien utj han(s) frånwaro hemmanet under sig söckt. Enckan infant sig till answar ock upwiste först en Förlijckning ock Mageskifte Dat: dn 11 Aug: 1681. emillan hennes sal: Man Truls Eriksson ock stiffader Hans Eriksson samt Moderen Karin Andersdotter uprättadt. hwarutinnan de emot wederlag klanderlöst updraget till henne ock hennes sal: Man halfwa hem:t Tjärneboo. emedan hon säter effter sin sal: Fader Torsten Tormosson icke bekommet, sedermera har styffaderen Hans Ericksson dn 3 Decemb: samma år jemte häradszhöfdingen Johan Wetterman wittnat ock attesterat att han redan slutadt Kiöp med sin styff Måg om samma Tjärneboo. ock därför upburet så många Penningar som utj deras Kiöp Kommet, hwaraf i anledning hem:t dn 5 Decemb: 1681, dn 22 aug: ock 19 Decemb: 1682 är wordet opbiudet ock Lagståndet. samt Fastebref därå dn 24 Majj 1692 Extraderadm, som äfwenwäll utj Rätten praserades ock uplästes. förmodandes ity blifwa wid sin roliga ock Lagfångne häfd Maintenerad. Swen Torstensson inwände häremot att denna Lagfarten icke kan gillas. af den orsaken han förmodar stiffaderen icke effter Lagen hafft mackt till att sällia sin hustrus odell. utan rätt åkommen Nöd, där det dock skall bewisas med skiftebrefwet af dn 16 aug. 1680 att deras sal: Faders effterlämnade Boo steg till 1589 Rd: Courent. utan synes det fast mera att en sådan ensidig afhandling mera är giord till hans prajudice?, ock nu att hindra honom ifrån att flyttia in utj Fädernes Landet igen. påstår altså niuta sin Rätt tillgodo, ock åthmindstone ½ bruket med sin syster på Tjärneboo. emedan hemmanet består af 2 Fierdingar. osv.....

N:17

Rear Classon i Nijben ock des hustru Giärtrud Nillsdotter hade till Tinget instämt Anders Erlandsson i Högebohullt. ock fordrade af honom en Koo. som skiftebrefwet af dn 13 Septemb: 1712 henne tillägger i betallning för några innestående kläder hon hade att fordra hoes Andersses Fader Erland utj Högeboo. samt en Wärens Kiortell. som för henne ännu skall innestå, hafwandes hon fullan bekommit däruppå en swart Klädes Räck. men weth intet hwaruppå det afträknas skall, hennes Morbroder Erland gaf henne wäll en Koo för än skiftet skiedde. Kan icke troo att det därför skall förklaras. osv..... *SE KOMPLETT sid 16*

N:18

Pantsättning av nämndemannen Anders Ifwarsson i Kroken. Pant i "des ½ Pantegård Öfre Krooken utj Skiee sockn"

N:19

Anund i Ringdahlen ock Joen i Tånga. som för ett föröfwat slagzmåll warit af LänsMannen instämde till detta Tinget blefwo i Krafft af Kongl: Maj:ts allernådigste Förordning af år 1695 om Processen ock den 2.§ ansedde att plikta för alldeles utheblifwande såsom swarander hwardera 2 dr:S:mt.

N:20

Bengt ock Tiäll i Fiälla. samt Joen i Källewijken hwilka warit instämde för tredskande med wägerödningars förfärdigande. ock förfallelöst utheblefwit oacktadt LändsM:n nogsamt bewist. dem 14 dagar föruth wara stämde. blefwo Likmätigt förskrifne Lagsens Rum sakfällte till 2 d:S:mt böter hwardera.

Sid 336

N:21

ARV
SLUT

Simon Pärssons* på RösÖhen samtl. Barn ock arfwingar Truls, Assgud ock Nils samt Börta SimonsSöner ock döttrar hade dn 21 Febr: sidstl: varit hos underteknade häradshöfdinge på Kragenäs ock på egen ock des afdöda systembarns wägnar utj Hållma låtet fördela emillan sig deras sal: Faders dem effterlämnade jord nembl:n ½ Gissleröd 2 Tunnor ock St: Hollma utj Skie sockn 3 Tunnor ock 9 Sett:, samt utj Lilla Hollma 1. Tunna, som skieffteförrättningen med mera uthwisar, hwillken de begiärde nu måtte uti TingzRätten upläsas ock vidare stadfästas, som dem icke förwägras kunde, särdeles som den samma med Lagen syntes enlig wara.

* Aé: Simons efternamn var rätteligen Ifwarsson.

Sonen Christer är inte nämnd och den avlidna system hade bott i Tånga, inte Holma.

Antingen har protokollföraren skrivit alldeles fel eller så avses en helt annan familj, men jag har inte hittat någon Simon Persson på Råssö, så jag tror att dombokens text är felaktig betr. detta mål.

Uppboden

N:22

För Halfwård Hansson ock Hans Pärsson i Bålleröd blef 8 Sett: 3 Kannor jord darsammastädes mot 60 drs
PantePenningar upbiudne 2dra gången

N:23

För NämdeMannen Anders Swensson i Bofwalld blef 10 Sett: skyld darsammastädes som han sig tillhandlat af
Söfren Mattisson på Långöhen, upbudne 2dra gången

N:24

Torsten Trulsson i Tjärneboo lätt utj Rätten upbiuda ½ hem:t Gullnäs, som han sig tillhandlat för 150 d:S:mt af
RådMannen utj Strömstadh Nills Andersson ock Borgaren darsammastädes Lars Andersson ock det nu
2dra gången

Anno 1721 ifrån dn 23 till dn 26 Octobris höltz ordinarie Laga Ting med Menige Allmoge af Wätte Härad å rättan Tingstad Giestgifwaregården Wijk; Närwarandes Cronones BefallningzMan Wällbetrodde Eric Engström, LändsMannen Wällacktdt Jöran Kiepp, med effterskrifne Trowärdige ock Eedswurne Nämde män: Såsom af

Wätte Härad
Anders Ifwarsson i Kroken
Halfwård Assmundsson i Lommeland
Anders Swensson i Bofwalld
- Jöen Olufsson i Sundby
Mickell Nillsson i Öfwerby
Hans Bartelsson i St: Wässby

Thanums Härad
Simon Olufsson i Kalleby
Juhl Pärsson i GursRöd
Anders Hansson i Hogar
Hans Andersson i ErtzRöd
Oluf Olufsson i Liungbytorp

N:1

*ALLMÖGEN
TU FEBRUARI*
Emedan Wällborne Hr Lag Man Anders StiernKlo igenom skrifwelse till undertecknade Häradshöfdinge af dn 20 Septbr sidstl. begiärdt det allmogen utj denne Norre Jurisdictionen måtte wid nu påstående Höste Ting förehållas: att såsom gamla RådHuset utj Uddewalla har utj Långliga tijder warit ruinerat. ock allmogen enhälligt begiärdt LagMans Tingz hållande utj Uddewalla såsom mitt utj Lagsagan beläget. hwarest hwarcken Rådhuus el:r Publict LagMans Tingzhuus finnes, om de då icke wille påtaga sig att af hwarie hell gård sammanskiuta till Rådhusetz utj Uddewalla å nyo upbyggjande 8 öre S:mt Särdeles som förmenes det de till det förra Rådhuset Contribuerat. i hwilket fall Wällbem:te Hr LagMan Kongl: Majjt:s Nädigste approbation därtill uthsöckia wille. Men allmogen swarar alla med en Mund att desse swåra ock många Krigzbörderna. samt stora skattar som de måste uthgiöra med annat mera har nu försatt dem utj sådane slätta ock Medellösa willkor att de intet kunna påtaga sig några Extra uthgiffter, ock lefwer ingen af dem som någon tijd hördt el:r weth. att någon Bonde sammanskiutit till Uddewalla Rådhuus.

N:2

Ett lägersmål. Berörda parter var "Lösa qwinfolket Elin Wätlesdotter" och Bonden Assmund Swensson i Wälle. Assmund hade nyligen gift sig med en annan BondePiga som hette Helgia Rasmusdotter.

N:3

Nytt lägersmål

Giftte mannen Rasmus Andersson i Nedanberg, instämd för 2:dra gången för Enckelt hoor. Målet gällde "Lösa qwinfolket Ragnild Andersdotter".

N:4

Ännu ett lägersmål.

Mellan böndedrängen Swen Olufsson på Långöhen tienande och lösa qwinfolket Marin Jöransdotter.

Sid 340

dn 24 Octobris

N:5

*SKOGS
SIDEN*
Av länsman instämd Elof OLufsson i Bodahlen, Lommeland, ang. "hugget en oloflig swedia utj skogen"

N:6

*SKADA
Å MARK*
Widare tilltalade LändsMannen alla åboerna på Kåsteröhen för det de försummat att stängia omkring ödna Prästebolshem:t EgiäldsRöd. hwarigenom är händt att en stor dell äng blefvet upätet af ohägnad osv.....

Sid 341

N:7

Länsman åtalade massor av markägare för att de inte inhägnat sina marker

Sid 342

N:8

Försummat upprop till ett mål. Dömd blev Truls Taraldsson i Torgiersboo och Hans Jonsson i Möreck, Anund Vincentsson ock Joen i Ringdahlen.

N:9

Christopher Hansson i Röd, Lommeland, instämde grannen Anders Giötarsson angående "olaga medfart" i skogen.

Sid 343

N:10

Mattis Tålfsson på Långöhen ock Anna Mattisdotter på Basthollmen hade sig till answar instämma låtet Ragnild Nillsdotter ock hennes son Anders Söfrensson på Långöhen på det dem ock i synnerheet Mattisses Fadersyster Anna Mattisdotter måtte bruk förunnas på Långöhen, som fast änskiönt det till största delen är Cronohemman, skall dock deras förfäder effter ett gammalt Pergamentzbrefz innehåld af Dato 1547 ha ägdt utj samma Långöhen innegården 1. Tunna skyld, den de förährt till Kongl: Majj:ts ock inkomst för Wernöö Closter utj Noriet, emot besittningzRätten för sig ock des arfwingar framdeles, förmenandes att som Ao 1683 dn 23

Octobris sal: Generalen ock Gouverneuren Schönleben resolverade uppå des Broders Tolf Mattissons ock Faders syskone Barns Essbiörn Söfrenssons ödmiuca Supplique att dem skulle förunnas hwarie sin 1/3 dell af Långöhen han ock nu måtte niuta sin förwärfwade besittningzRätt till godo, ock denna Enckan Ragnild ock hennes son som i förledne sommar förwärfwad sig denna BefallningzMan:n Engströms Tage Zedell måtte tillhållas såsom will främmande folk aldeles att wijka bruket, ock lämna det henne i händer. Enckan Ragnild ock hennes son Matrossen Anders Söfrensson inställte sig till answar, ock förmente att som hem:t hörer Kongl: Majj:t ock Cronan till, ock de stadt det af Cronones Befallningzman, dem då tillkomma oklandrat nyttia ock possidera detsamma, ock det så mycket mera som de ock deras förfäder utj långliga tijder tillbaka innehafft hem:t, ock alt, stadt det af Kongl: Majj:ts BefallningsMan:n, hwaraf till besstyrckiande de också insinuerade en gammal TageZedell utgifwen af en wid Namn Hans Kiellsson dn 16 Decembris 1642. TingzRätten gjorde sig om detta Måhlet något närmare underrättadt, ock befant att Kärande Parten förmenar sig igenom des producerade gamla Pergamentzbref bewisa det des förfäder på Fäderne sijdan skiänckt ock förährt till Wernöö Closter utj danska Regeringz tijden 1. Tunna deras Landskuld ock Odels Rätt utj Långöhen Norgården på sådane Conditioner, att dem ock deras effterkommande Barn ock arfwingar skola hafwa bruk ock besittning på all Crono jorden darsammastädes fram för någon främmande men skulle det dem förmenas, hafwa de förbehållit sig få deras bortskiänckte odell tillbakars igien. Emedlertijd ha den släckten af sig kommet, att de nödgades lämna deras anförwante på Möderne sijdan Kärandens el:r Enckans Mans fader ock Faderfader bruk med sig på halfwa gården Långöhen, som består af 5 Tunnor skyld 4. Tunnor Crono ock 1. Tunna Bondejord, hwillken skall wara förpantadt if:n Miöllkeröd ock icke härrära af den släckten, utan hafwer odels Männen därtill om inbördandet sig redan anmält, således har det förblifwet intill år 1683 dn 23 Octobris, då Kiärandernas Fader ock Broder gjorde ansöckning att få till brukz 1/3 dell af Långöhen, därtill Sal: Generalen ock Gouverneuren Schönleben samtyckte, berättandes wäll Kiäranden, att så länge Söfren Mattisson Enckans Man lefwat, ha de wäll intet tänkt göra honom huus will, emedan han med dem sig alltijd så förente att de woro wäll förnögdde, men sedan des död ock då sonen igenom nu warande BefallningzMannens Wällbetrodde Eric Engströms uthgifne Tage Zedell under dn 21 Julij sidstl. kom till hem:t, förorsakas de tala på deras förmenta Rätt. Swarande Parten däremot beror utj de tanckar, att som deras förfäder alt sedan år 1642 ock längre tillbaka bebodt detta Crono hem:t, ock stadt det ordentel: af wederbörande Crono Betiente hwareffter annan, dem då med Rätta tillkommer få blifwa oroad wid bruket qvarsittandes. Resolutio. Såsom TingzRätten befinner det öfwer denna omtwistade besittningzRätten på Crono ock Skatte hem:t Långöhen till hwillken Kiäranden förmenar sig emot sin odels rättz utj 1. Tunna skyld afstående till Kongl: Majj:ts ock Cronan bör wara berättigadt framför swaranderna Enckan Ragnild Nillsdotter ock hennes son Matrossen Anders Söfrensson, icke bör dömas wid ordinarie domstohlen, innan den först blifwer anmält hoes Högwällborne Hr Baron ock Landshöfdingen Posse, hwarföre TingzRätten ock så resolverade med aldra första alla Documenterne med Wällbem:te Herre Communiera, Kunnandes Parterna däreffter förwänta ett Rättwist uthslag om besittningen på Föreskrifne Långöhen, antingen af Högwällborne Hr Baron ock Landshöfdingen sielf el:r ock hoes TingzRätten i fall Högwällborne Hr Baron ock Landzhöfdingen så befalla skulle.

N:11

BefallningzMannen Wällbetrodde Eric Engström lätt TingzRätten förstå huruledes Hög Lofl: Kong: Cammar Collegium ock Estatz Contoiret efftergifwet allmogen utj detta Bohuus Lähn 5000 d:S:mt af förledet åhrs Contribution osv.....

dn 25 Octobris

N:12

Sid 345

dn 25 Octobris

N:12

BRUKN
N
MARK
Från Tingzbordet upstod Cronones BefallningzMan Wällbetrodde Eric Engström ock berättade huruledes en Beskiedelig Bonde Bryngell Tronsson wid Namn förleden währ till brukz antaget 3/8 delar utj Crono BätzMans hem:t Östre Hemmen utj Skie sockn, som befinnes wara Cronan bespart osv

Sid 353

N:27

TRIST
ÖRNÖHÖN
Söfren Olufsson, Mattis Trulsson ock Iwar Rearsson på NödÖhen hade till Tinget instämt Joen Christophersson ock des son Börje Jonsson på hemmanet Floängen till den ändan, att dem måtte förunnas till stånd såsom odelsmän till sig lösa halfwa Pante ock odels hemmanet Floängen, hwartill de förmehna sig så mycket mera berättigade wara som ett gammalt af dem producerat Pergamentzbref dat: 1491 Tijsdagen effter första sommar Nätterna skall wisa att deras stamfäder ägdt både Nödöhen ock Floängen, ock då emillan sig ock hem:n giordt ett Lagliget byte, de hade wäll haft fördrag att tahla här uppå, emedan hemmanet utj tijdernas ombytning under Pantewillkor kommet till afledna Påfwell Nillsson på Klefwa, hwars arfwingar återigien detsamma sedermera emot 60 dr förpantadt till Joen Christophersson ock des granne Iwar Olufsson som nu döder är, om icke Joen Christophersson förledet åhr hade bortPantadt en fierding till sonen sin Börje, den de nu äfwen instämma låtet ock nu sielf ärbiudet sig till den andra fierdingen att förpanta, därigenom de jämwäll tillkomma större Börderätt än någon främmande. Joen Christophersson widgick det han redan Contraherat ock bortlofwat sitt bruk till NödÖhens åboer emot sine uthlagde PantePenningar återfående, hwarjemte de åter försäkrat honom som en gammall Man att få qwarsittia wid bruket så länge han sielf behagar, ock då han skulle nödgas gå därifrån skall han ingen huseröta prästera el:r betala.

Bediandes för Guds skull att des olydiga son Börje, hwillken nyligen med hugg ock slag handterat des styffmoder, måtte äfwen obligeras taga sina Pante Penningar 30 dr tillbaka, eliest befarar han framdeles större olycka, förbehållandes sig dock att därpå undfå sina hoes honom till godo hafwande 9 dr 20 öre S:mt. Börje Joensson producerade des af Faderen wid Tinget utj Slöen dn 5 Octob: 1720 undfångne Pantebref på ¼ dell el:r halfwa Floängen, förmodar att få förblifwa wid des Panterättigheet till första Pantsättiaren honom uthlöser, protesterandes han så wäll som Broderen Tore Joensson i Äseröd emot det Contract Faderen deras med NödÖhens åboer ingådt, ock det i Krafft därpå att de böra wara närmare lösa Faderens bruk än någon främmande. NödÖhens åboer mehnte sig nog hafwa wist det de icke kunna el:r böra räknas för främmande. Resolutio. TingzRätten har såwäll den ena som andra omständigheeten till öfwerwägande taget, ock därpå ärfarit, att NödÖhens åboer Söfren Olufsson, Mattis Trullsson ock Iwar Rearsson böra wara berättigade att till sig lösa först Joen Christopherssons bruk utj Floängen emot de utj Ransakningen anförde ock ingångne willkor, ock sedan af Börje Jonsson den andra fierdingen, kunnandes om alldrig annan orsak i wägen warit, det fördömmeliga lefweret denne Börje med sina Föräldrar fördt, nogsamt anledning därtill gifwa, af hwillken Summa nembl: 30 dr:S:mt Faderen Joen Christophersson sine 9 d: 20 öre såsom en rättmätig skulld bör hafwa att upbära.

Sid 355

N:30

VÄRDELI 6
1000
I underdånigst anledning så wäll af Kongl: May:ttz allernådigste Resolut: uppå allmogens allmänne besvär, som Högwällborne Hr Barons ock Landzhöfdingens wid sidsta JordeRansakningen Mundtel: förklarade willia upstod NämdeMannen Beskiedelige Mickell Nillsson i Öfwerby ock begjärde det den Cronodelen utj StyrsÖhen belägen utj Tiärnö Sockn ock detta Wätte Härad måtte af TingzRätten werderas, på det des Moder Dordij Trulsdotter på Rössöhen, som igenom Kiöp tillkommet samma StyrsÖhen, måtte denna lilla Cronodelen, emedan det på annat sätt sig icke göra låter, äfwenwäll inbörda; ock såsom Häradshöfdingen tillika med NämdeMän:n sig ärhindrade att Högwällborne Hr Baron ock Landshöfdingen sådane Mundtl: ordres afgå lätt, ock att BefallningzMannen Engström således förklarade denne Cronodelen utj StyrsÖhen, att i framfarna tiden skulle StyrsÖhen legat till begge Cronogårdarne på ÖdÖhen, så höllt icke el:r TingzRät(ten) för betänkeliget, att hindra honom härifrån, effterfrågandes fördensskull beskaffenheeten såwäll af husen som åker, äng ock andre förmåhner, Men såsom ingen formel besicktning därå skiedt war, resolverade TingzRätten uppå Crono BefallningzMannens påstående, att den först måtte försiggå ock i anledning därpå updrog honom densamma tillika med NämdeMän:n Anders Iwarsson i Kroken ock Anders Swensson i Bofwald, med förmodan att först en Laga Husesyn må blifwa anställdt, ock sedan skrifttel: författade Commoditeter ock härligheeter så i åker som äng, skog, Mark, Fiske ock annat mera finnas kunna, ock det innan nästa Tinget utj Rätten lefwerera, på det därefter en Laga werdering på Skatterättigheeten författas måtte.

N:38

miss
KAMDEL

Dämo
nr
Mista
Liljet
Enl.
Guss Lab

LändsMannen Wällackadt Jöran Kiepp berättade huruledes han till detta Tinget låtit inkalla Bonden Börje Jonsson i Floängen ock des styffmoder Ragnild Iwarsdotter Ibem, emillan hwillka ett slagzmåll förledne skiördand sig tilldraget, på det att enär TingzRätten först därom Ransakat, den brätzlige då måtte komma till att lijda sitt wäll förtienta straff. TingzRätten lätt sig mycket angeläget wara om föreskrifne grofwa Måll att noga Ransaka, ock fördenskull befallte hustru Ragnild utj Floängen Joen Christopherssons hustru nu Coram Protocollo giöra en uthförlig berättelse huruledes med samma slagzmåhl förelupet, hwar uppå hon begynte säja, att förleden skiördand, då de gingo på åkeren ock skuro deras mogna säd kom om Morgonen, dock en stund uth på dagen, deras lilla wallgässe ungefärlig 8 el:r 9 år gammal med Boskapen den de då lätt wackta utj ingiärdet, ock som Boskapen stadnade neder för åkers ändarne, språng stiffsonen Börje ifrån åkeren ock dijt neder, försandes först Boskapen bort ock så förföljde han gässen med en kiäpp, då styffmoderen detta warseblef, gick hon genaste emot honom att hindra sådant, ock uptog så i handen en störs ända, ock då hon nallkades intill honom med stören i wädret, tog han straxt stören med gewalt uthur handen ock slog henne i åkeren först en gång, däruppå slapp hon åter upp, då han fattade henne i armarne ock slog henne andra Resan i åkeren, emedlertijd kom hustrun Börjes Anna Andersdotter springandes, hwillken hon tänckte äfwen willia slå uppå henne, hwarföre hoen utj hastigheet tog upp en Jordklimp af åkeren ock slog henne med densamma handlöst i hufwudet, däruppå fattade han henne 3die Resan och slog henne för Näsan att den brast upp ock blödde ett helt Kläde fult, blifwandes hon ock af honom med Knäet Krammat blå på Brösten, ock äfwenwäll blåslagen på wänstra Låhret, Men som detta allt skiedt af en otidig hastigheet ock hennes stiffson nu mera ångrat sig, så beder hon mycket ödmuikt att han måtte ungå Näpst, hon hadde aldrig tänckt att anklaga honom därföre Lagl: om hoen icke blifwet nu sielf af LändsMannen till Rätta dragen. Börje Joensson som påhörde hwad des stiffmoder nu inför sittande Rätten bekiände, kunde wäll icke förneka det han slaget stiffmoderen sin 3ne gånger till Jorden, men förebar att hon bar öpet hugg öfwer hufwudet på honom, ock slog honom jämwäll med en stor stör öfwer armen, dock nekade Moderen att hon med stören honom det ringaste slaget, utan säger att han tog stören ifrån henne ock slog henne straxt till Jorden. Mannen ock Faderen Joen Christophersson, som äfwenwäll gick på åkeren ock skar, berättade, att hustrun hans kom gångandes emot sonen med en stör i handen, men intet blef han warse det hon något slog stiffsonen sin, utan han tog straxt stören ifrån henne ock slog henne så till Marcken. Een Båtzmans hustru wid namn Anna Larsdotter på Torpet Krappsätt under Buar, som warit tillstädes på åkeren, då slagzmålet skiedde, war äfwen effterskickat, på det hon Edeligen måtte fränsäga hwad hoen härwid sedt ock ärfaret, ock som TingzRätten noga giordt sig underrättadt om des frögd, ock att hon på intet dera sättet kunde afstängias ifrån wittnes Eden, aflade hon, effter trogen förmaning ock underwijsning om des wicktigheet, densamma med hand å Bok. Däreffter berättade hon det slagzmålet begynte därpå, att Börje brött en störs ända af giärdesgården ock kastade effter Jons lilla wallgässe, med hwillken han råkade honom öfwer armarne, däruppå gässen begynte gråta ock ömka sig, säijandes han slår ihiäll mig, enär nu gässen bortjagat war, gick Börje åstad ock föste Boskapen ifrån åkeren, men om han slog någon Koo, weth hon intet, straxt det war passerad gick hustru Ragnild uthur åkeren, därest de gingo och skuro, tagandes en gammall stör uthur giärdesgården i handen, hwarwid Mannen Joen skolat sagdt, gack ingenstäns, Boskapen har ju ingen skada fädt, men hon swarade, har han slaget min Koo, så skall iag slå honom igien, att han skall få skam, däruppå de straxt barckade tillsammans. Han med sin störs ända, ock hon med stören, om han med den samma då slog henne el:r hon honom. Kan hon intet säija, men det såg hon, att han slog henne 3:ne Resor i åkeren, ock då hon den 3:die gången kom dijt till dem. Låg både han ock hustrun hans på stiffmoderen blifwandes dock intet warse, att Börjes hustru rörde henne; Blodet fräste igenom Näsan på henne, ock i 3ne dagar, som hoen war där ock skar orckade Ragnild intet arbete i åkeren, utan klagade sig för Brösten, ock war blå både på wänstra Låhret ock Läggen; mera har hon intet att säija, som till uplysning i denna saken tiena kan. Hustru Ragnild blef tillfrågat om Börjes hustru intet slog henne, men hon swarade Ney säijandes .det kan wara galet nog ändock, ock som Börje Jonsson nu hörde det hans förseelse är större än han sielf förstådt, bad han om Nåd ock efftergift, uthlofwandes hädaneffter för sådan synd taga sig bättre till wahra, att icke satan ock hans hastiga sinne skall forma honom till att bära händer på des Föräldrar. Widare lätt TingzRätten sig underrätta huru gammall denne Börje skall wara, ock befant att han är öfwer sine 26 år, ock nu warit giffter på 3die åhret, hafwandes han alltijd wist sig studzig både emot Fader ock StiffModer, fast de alldrig öfwer honom klaga welat, ock hade det ey el:r nu giordt om icke de blefwit dragen för Rätta. Sidst ock då Ransakningen för alla wederbörande war uplösen, ittererade åter stiffmoderen des förra förbön för denne des stiffson, säijandes att ifall öfwerheeten behagade wisa honom Nåd will ock har hon redan gifwet honom till, förmodandes att han hädaneffter sig som en hörsam ock lydig son emot henne beteer. Des gamla Fader Jon Christophersson in emot 70 år gammall, bad ock ödmuikel:, att hans son måtte för straff för denna gången förskonas, detta hans fehll har tilldraget sig af hastigheet ock icke upsäteligen. Och som TingzRätten såg icke wara Nödigt med någon vidare Ransakning fortfara, togz detta Måhlet till närmare öfwerwägande ock

stadnades utj följande Resolution.

Det will fuller Börje Jonsson i Floängen ock Tiärnö Sockn föregifwa som skulle han wara uphitzadt på åkeren utj sidstl: skiörd and att möta des stiffModer Ragnild Iwarsdotter på halfwa wägen. Därföre att hon gick till honom med en stor stör ock bar öfwer honom med öpet slag, hwillket han jämwäll fik öfwer ena armen, förmenandes därigenom, så wäll som des inför TingzRätten gjorde afböön, samt Faders ock stiffModers förböön, att slipa straffet för denna gången, särdeles som han ey annat giordt än slaget stiffModeren till Jorden; dock som däremot hoes TingzRätten utj öfwerwägande kommet, att han utan ringaste wördnad ock försyn gifwet sig till att slås emot des stiffmoder, hwillken han effter guds bood ock befallning både heder ock wördnad skyldig wara borde, ock som det så wäll igen om åsyna wittnes Edeliga uthsaga, som de andre befundne omständigheeterna nogsamt skiönjas, att han taget stören af sin stiffmoder ock handterat henne oförswarligen, så att Näsan brustit upp att blöda, hwartill han icke neka kunnat, ock hon haftt blånad både för bröst ,öfwer Lähr ock been, ja så medfaren, att hon utj Brådaste skiördanden måste utj 3 hela dygn hålla sig ifrån arbete, hwarigenom Gudz bood synes wara brutit, den wördnad ock heder som sin stiffmoder war skyldig giöra ock bewisa, afsijdosatt, hälst som höga öfwerheeten emillan egen ock stifförälldrar, igenom sina Nådiga rescripter* af dn 28 Martij 1698 ock 16 Now: 1699, ingen åthskillnad welat afweta, ock en stor förargelse ibland alla ärbara Menniskior förorsakat; Fördenskull TingzRätten i noga betraktande af alt detta icke rättare skiönja kunde, än att Börje Jonsson i Floängen både effter gudz Lag 2 Moesse books 21 Cap: sampt Kongl: rescriptet af dn 29 Martij 1699 bör mista Lif sitt. Som dock Hög Lofl: KongL Häff Rättens närmare Nådiga ock Rättwisa öfwerseende underdånödmuikeligen underkastas.

*) Rescript - Reskrift= föreskrift enl. Nusvensk Ordbok

Sid 363

Uppboden

.....
Således som Föreskrifwet står wara tahlat, swarat, wittnadt, funnit. Resoluerat ock dömdt, det betygar underteknade med Namn ock Signehte, så ock för Nämnden med Häradernas Insegle undertryckt. Actum Anno. Loco et Tempore ut Supra.

På HäradzTingRättens wägnar.
underskrift saknas

Sid 365 -367
Saköreslängd

Här fann jag inte något om husesyn på Bastekärr.

TILLÄGG

Sid 335

N:17

Rear Classon i Nijben ock des hustru Giärtrud Nillsdotter hade till Tinget instämt Anders Erlandsson i Högebohullt. ock fördrade af honom en Koo, som skifftebrefwet af dn 13 Septemb: 1712* henne tillägger i betallning för några innestående kläder hon hade att fordra hos Andersses Fader Erland utj Högeboo, samt en Wärens Kiortell, som för henne ännu skall innestå . hafwandes hon fullan bekommit däruppå en swart Klädes Räck, men weth intet hwaruppå det afräknas skall, hennes Morbroder Erland gaf henne wäll en Koo för än skiftet skiedde. Kan icke troo att det därför skall förklaras. Anders Erlandsson Comparerade ock tillstod det Giärtrud redan fådt sin Koo ock där åfwan uppå 1. swart Klädes Räck werderad för 2 dr 16 öre, samt en duuk 16 öre ock ett Lakarne Dito, förmodar ity blifwa ifrån hennes Kraf ändtledigat. NämdeMannen Halfwård Assmundsson i Lommeland wittnade att gamle Erland gaf henne Koon i hänseende därtill att han taget Pigan till sig, som war hans systerdotter, för sitt eget Barn. Resolutio. Tingz Rätten pröfwar det Anders Erlandsson i Högeboo bör betala till Rear Classon i Nijben ock des hustru Giärtrud Nillsdotter 4 dr 5:mt. skolandes han* därjemte behålla Klädes Råcken för 2 dr 16 öre. Hwarmed TingzRätten synes det hon för sin præension Kan wara förmögd, hwilka Penningar han nu på Tingzbordet lefwererade, ock Rear emottog.

* Aé: Jag har kontrollerat en gång till på årtalet 1712. Beträffande ordet "han" här, så har protokollföraren först skrivit hon men gjort en ändring ovanpå det skrivna och skrivit ett "a". Textens utformning är något missvisande.